

کتاب مقدس
یعنی
عهد جدید

که مقدس کتابلرن انتشاری ایچون مقرر اولان انکلیز
و خارجی شرکتن خرج و مصارفی اینن یونانی
دیلندن ترجمه اولتوب لیبسقی شهرند

دروقولینن مطبعه سند

۱۸۹۳ سنه مسیحیه ده

باصلدی

عهد جدیدن فهرستی

کتاب	باب	صحیفه	کتاب	باب	صحیفه
متیٰ نن انجیلی	۲۸	۱	تسالونیکیلرلر ایکنجی	۲	۲۶۶
مرفوسن انجیلی	۱۶	۵۸	تیموتیوسه اوئنجی	۶	۲۶۹
لوقانن انجیلی	۲۴	۹۵	تیموتیوسه ایکنجی	۴	۲۷۶
یوحنا نن انجیلی	۲۱	۱۵۸	تیتوسه	۲	۲۸۱
رسوللرن عمللری	۲۸	۲۰۵	فیلیمونه	۱	۲۸۴
پولس رسولن رساله لری یعنی			عبرانیلر	۱۲	۲۸۶
رومالیلر	۱۶	۳۶۶	یعقوب رسولن رساله سی	۵	۴۰۵
قورنتوسلیلر اوئنجی	۱۶	۳۹۱	پطرس رسولن اوئنجی رساله سی	۵	۴۱۲
قورنتوسلیلر ایکنجی	۱۲	۴۱۵	پطرس رسولن ایکنجی رساله سی	۲	۴۱۵
غلاطیه لیلر	۶	۴۲۱	یوحنا رسولن اوئنجی رساله سی	۵	۴۲۴
افسسلیلر	۶	۴۲۹	یوحنا رسولن ایکنجی رساله سی	۱	۴۳۱
فیلیپلیلر	۴	۴۴۸	یوحنا رسولن اوچنجی رساله سی	۱	۴۴۲
قولوسلیلر	۴	۴۵۴	یهودا رسولن رساله سی	۱	۴۴۳
تسالونیکیلرلر اوئنجی	۵	۴۶۰	یوحنا رسولن مکاشفاتی	۲۲	۴۴۵

Transcaucasian or Azerbaijan Turkish New Testament.

Transcaucasian or Azerbaijan Turkish New Testament.

لوقان انجیلی

اولنجی باب

- ۱ چونکہ چوخلر اقدام ایلیویدرلر که آرامزده یقین بیلنمش احوالاتن حکایتی
- ۲ یازسونلر * نیجه که ابتدادن کوزلری اینن کورنلر و کلامن خدمتکارلری اولانلر
- ۳ اولری بن یترولر * منه ده روا کورندی که هر زادی دقت اینن نفتیش ایلیندن
- ۴ صوره سنه ای افضل تیافلوس ترتیب اینن یازم * که او مطلبلرن حقیقتی که اولرده
- تعلیم تابوسن درست بیلهسن *
- ۵ پودا پادشاهی هیرودسن ایامند آیا دستهسندن ذکرآ آدلی برکاهن وار ایدی
- ۶ واونن عورتی هارون قزلندن اولوب آدی ایصابت ایدی * ایکسی ده اللهن
- ۷ حضورند صالح وربن های احکامند و قانونلرند عیسز رفتار ایلین ایدیلر * واولرن
- ۸ اوشاغی بوخ ایدی چونکہ ایصابت دوغیان وایکیسنن ده یاشلری خیلی کچمش
- ۹ ایدی * واقع اولدیکه اوز دستهسنن نوبتند اللهن حضورند کاهنلک ایلین وقتند
- ۱۰ کاهنلکن عادتته کوره بخور یاندرمغن نوبتی قرعه اینن اونه دوشوب ربن هیکلنه
- ۱۱ کیردی * وخلقن های جمعیتی بخور وقتندک اسیکه دعا ایلر ایدیلر * وربن
- ۱۲ ملکی بخور قربانکاهن صاغ طرفند دوروب اونه کورندی * ذکرآ ده اونی
- ۱۳ کورند مضطرب اولوب قورخویه دوشدی * اما ملک اونه دیدی قورخما ای
- ذکرآ چونکہ دعاك قبول اولندی و عورنک ایصابت سنن ایچون بر اوغل
- ۱۴ دوغجنی و آدینی یحیی قویهجسن * و او سنن ایچون خوشحاللق و شادلق سببی
- ۱۵ اولهجنی واونن دوغلیغندن چوخلر سوینه جکدرلر * چونکہ اوربن حضورند بیوک

- اوله جق و شراب و کیفلندن زاد ایچمیه جک و آناسنن بطنندن روح القدس اینن
- ۱۶ دولی اوله جقدر * او بنی اسرائیلن چوخلرینی اولرن ربّ اللّٰه دوندره جکدر *
- ۱۷ و اوزی الیاسن روحی و قوتی اینن اونن قباغنه کید جکدر تا که آنارن قیلبرینی اوشاقله و عاصیلری صالحلرن معرفتنه دوندروب ربّ ایچون بر مُستعدّ قوم حاضر ایلسون *
- ۱۸ ذکر یا ملکه دیدی من بونی نه دن ییلم و حال او که من قوجالمشم و عورتن ده کونلری
- ۱۹ کچوبدر * ملک ده جواب و یروب اونه دیدی من اللّٰه حضورنک دوران جبرائیل
- ۲۰ ام و سنن اینن دانشمغه و بو مژده لری سنه یترمکه کوندرلشم * و بو در سن لال
- اوله جقس و بو زاد لر واقع اولان کونه کمین دانشه بیلمیه جکسن چونکه سوزلر مه
- ۲۱ که اوز وقتنک واقع اوله جقدر لر اینا نامدن * و خلق ذکر یانن انتظارنک اولوب هیکلک
- ۲۲ چوخ یوبانمغندن تعجب ایلر ایدیلر * و او چیخانک اولر اینن دانشه بیلمدی پس
- ۲۳ ییلدیلر که هیکلک بر رویا کوروبدر و اوله اشاره ایلر ایدی و لال قالدی * و واقع
- ۲۴ اولدیکه خدمتنن کونلری تمام اولاندن صوره اوز ایوبنه کندی * و او کونلردن
- ۲۵ صوره عورتی البصابت حامله اولدی و اوزینی بش آی کیزلدوب دپیر ایدی * ربّ
- بو کونلرده که منه مرحمت نظرینی صالدی ییله ایلیوبدر که عیبی آدم لرن آراسندن
- کوترسون *
- ۲۶ و آنتیجی آید ملک جبرائیل اللّٰه طرفندن جیلین ناصرت آدلی شهرینه کوندردی *
- ۲۷ بر باکره نن یاننه که داود اولادندن یوسف آدلی بر آدمه نشانی ایدی و اوباکره نن
- ۲۸ آدی مریم ایدی * و ملک اونن یاننه کلوب دیدی السلام ای شفقت تاپمش ربّ سنن
- ۲۹ اینن در سن عورتلرن آراسنک مبارک سن * و مریم اونی کورنک سوزندن مضطرب
- ۳۰ اولدی و اوز اوزنک دپیر ایدی بونجه سلام در * ملک ده اونه دیدی قورخما ای
- ۳۱ مریم چونکه اللّٰه یاننک توفیق تاپوسن * و بو در سن حامله اولوب بر اوغل
- ۳۲ دوغه جقس و آدینی عیسی قویه جقس * او ییوک اوله جق و متعالن اوغلی
- ۳۳ دیله جکدر و ربّ الله اونن آناسی داودن تختنی اونه و بر جکدر * و یعقوبن ایوی
- اوستنه ابد الابداه کمین پادشاهلق ایلیه جک و اونن پادشاهلغن آخری اولیه جقدر *

۲۴ مریم ده ملکه دیدی بونیجه اوله بیلور و حال او که من ار کورمشم * ملک ده
 ۲۵ جواب ویروب اونه دیدی روح القدس اوستگه نازل اولوب متعالن قدرق سنه
 ۲۶ کولکه صاله جقدر بونن ایچون ده او مقدس مولوده اللهن اوغلی دیله جکدر * و بو
 در سنن قومک الیصابت ده که اونه دوغیان دیلور ایدی قوجه لغند بر اوغلانه
 ۲۷ حامله در و بو آی آتخی آبی در * اونن ایچونکه اللهن یاندن هیچ زاد محال
 ۲۸ دکل * مریم ده دیدی بو در ربن کنیزی ام سوزگه کوره منن ایچون اولسون و ملک
 اوندن ایرلدی *

۲۹ ۴. و او کونلرده مریم دوروب تعجیل اینن داغلر سمتنن یهودا شهرینه کندی * و ذکر یانن
 ۴۱ ایوبنه کیروب الیصابت سلام ویردی * و واقع اولدیکه الیصابت مریم سلامنی
 اشیدنن اوشاق اونن بطندن صحرادی و الیصابت روح القدس اینن دولی اولدی *
 ۴۲ و اوجا سس اینن سسلوب دیدی عورتلر آراسنن مبارک سن و مبارک در سنن بطنگن
 ۴۳ میوه سی * و منه بو هرادن اولوبدر که ربن آناسی یانن کلسون * چونکه بو در
 ۴۴ سنن سلامکن سسی قولقلر مه یتشن وقت اوشاق بطنن شادلقدن صحرادی * و خوشا
 سنن حالکه که ایناندن اونن ایچونکه ربن طرفندن سنه دیلش سوزلر تام اوله جقدر *
 ۴۶ و مریم دیدی جانم ربّه تعظیم ایلر * و روح قورتاریم اولان الله اینن شاد
 ۴۷ و خوشحال اولوبدر * اونن ایچونکه کنیزینن آچقلغنه مرحمت نظری صالوبدر چونکه بو
 ۴۹ در بوندن صوره هامی طایفه لر منه سعادتلی دیپه جکدرلر * اونن ایچونکه او قادر
 ۵۰ اولان منن ایچون بیوک ایشلر ایلدی و آدی قدّوس در * و رحمتی دور بدور اوندن
 ۵۱ قورخانلرن اوستنن در * اوز قولی اینن قدرت ظاهر ایلدی و اوز قیلیرینن
 ۵۲ فکرنن مغرور اولانلری داغندی * سلطانلری تختلرنن یندروب آچقلری
 ۵۳ اوجالتدی * آجلی یخشی زادلر اینن دویروب دولتلیلری بوش بوله صالیدی *
 ۵۴ و رحمتی یادینه کتورمک اینن اوز بند سی اسرائیله امداد ایلدی * نیجه که آنالرنه
 ۵۵ دیش ایدی که ابراهیمه و نسلنه ابد کمین اوله * و مریم اوج آیه قدر یاندن قالب
 صوره اوز ایوبنه قایتدی *

- ۵۷ و الیصابتن دوغنی وقتی یتشوب بر اوغل دوغدی * وقونشیلری وقوملری
 ۵۸ اشتدیلر که ربّ اونه اوز مرحمتنی بیومش ایدی واونن اینن سونیدیلر * واقع
 اولدیکه سکرنجی کوند اوشاغی خننه ایلکه کلدیلر و آدینی آناسن آدینه کوره ذکرّا
 ۶۱ قویر ایدیلر * لاکن آناسی جواب ویروب دیدی یوخ اما بجی آدنسون * اونه
 ۶۲ دیدیلر که سنن قوملرک بو آد اینن آدنمش کیمسه یوخدر * و اشاره اینن آتاسنه
 ۶۳ معلوم ایدیلر که نه استرکه اونه آد قویلسون * او ده بر لوح استدی و یازوب
 ۶۴ دیدی آدی بجی در و هامیسی نجب ایدیلر * وهان ساعت آغزی ودیلی
 ۶۵ آچلوب الله حمد ایلوب دانشور ایدی * و اولرن های قونشیلری قورخی به
 ۶۶ دوشدیلر و بو کیفیتلرن هامیسی تام یهودا داغلری سمتنه شهرت تاپدی * واشیدنلرن
 هامیسی اولری اوز خاطرلرنه صاخلیوب دیر ایدیلر آیا بو اوشاق نه اوله جق
 ۶۷ و ربّ الی اونن اینن ایدی * و آناسی ذکرّا روح القدس اینن دولوب پیغمبرک
 ۶۸ ایلدی و دیدی * اسرائیلن الله ربّ مبارک اولسون که اوز قومی یولخوب اونه
 ۶۹ خلاص کرامت ایلدی * و اوز بندسی داودن ایوند بزم ایچون نجات بویوزی
 ۷۰ وجوده کتوردی * (نیجه که ابتدادن اوز مقدس پیغمبرلرین آغزی اینن دانشودر) *
 ۷۱ که دشمنلرمزدن و بنه بغض ایلینلرن هامیسنن لندن نجات اولسون * تا آتارمن
 ۷۲ مرحمت ایلوب اوز مقدس عهدینی * یعنی آتامز ابراهیمه ایچدیکی آندی یاده
 ۷۳ کتورسون تا اونی بنه عطا ایلسون * که دشمنلرمزن لندن قورتلوب * پاکلک
 و عدالت اینن اونن حضورنه عمرمزن های کوتلرنه اونه قورخیسز عبادت ایلک *
 ۷۶ و سن ای اوشاق متعالن پیغمبری آدلنه جقسن چونکه ربّ یوزی قباغند اونن
 ۷۷ یوللرینی حاضر ایلک ایچون کیدجکسن * که قومنه او نجاتن معرفتی ویره سن
 ۷۸ که کناهلرین باغشلامغند در * الله مزن چوخلی رحمتندن که اونن اینن او اوجاراق
 ۷۹ کوکدن طلوع ایلین بزی یولخدی * تا که قرانلق و اولوم کولکه سنن اوطورانله
 ۸۰ ایچکسنسون و ایاقلمزی سلامت یولنه هدایت ایلسون * و اوشاق یویوب روح
 قوتلور ایدی و اسرائیله معلوم اولان کونه کمهن چوللرده اولور ایدی *

ایکجی باب

- ۱ و او کونلرده واقع اولدیکه آوغوستس قیصرن طرفندن فرمان صادر اولدی
- ۲ که تام رُبع مَسکُون آدملرین آدلری دفتر یازلسون * بو دفتر یازمقلق قورینیوسن
- ۳ شامه حاکم اولان زمانده واقع اولدی * و دفتر یازلق ایچون هرکس اوز شهرینه
- ۴ کیدر ایدی * پس یوسف ده جلیلن ناصرت شهرندن یهودا ولایتنه داودن شهرینه چیخدی
- ۵ که بیت لحم آدلور اوندن اوتری که داودن اولادندن و نسلندن ایدی * تا نشانی سی
- ۶ مریم اینن که حامله ایدی دفتر یازلسون * و واقع اولدی که اولر اوراده اولان وقت
- ۷ اونن دوغمی وقتی یئتدی * و اوز ایلکی اوغلی دوغوب و اونی قونداغه قویوب
- ۸ آخورده یاتردی چونکه کاروانسرای ده اولر ایچون بر یوخ ایدی * و او برده چوبانلر
- ۹ وار ایدی که چولک اولوب اوز سوریلرینی صالحلامق ایچون کیچده نوبت اینن کشیک
- ۱۰ چکر ایدیلر * ناکاه ربن ملکی اولرن یاننه کلوب ربن جلالی اولرن اطرافنه اشیخاندی
- ۱۱ و اولر حدسز قورخدیلر * اما ملک اولر دیدی قورخمیون چونکه بو در من سنه
- ۱۲ بیوک شادلغن مژده سنی کتوررم که او تام قوم ایچون اوله جقدر * بو سبیدن که
- ۱۳ بوکون داودن شهرنه بر قورتاریجی که مسیح ربّ در سنه متولد اولدی * و سزن ایچون
- ۱۴ نشان بو اولسون که اوشاغی قونداغه قویلمش و آخورده یاتمش تاپه جقسز * وهان
- ۱۵ ساعت ملک اینن کوک لشکرین فوجی ظاهر اولدی که الله حمد ایلیوب دیر ایدیلر * الله اوجاراق کوک جلال و برده سلامت و آدملرده رضامندلق اولسون * و واقع
- اولدیکه ملک اولردن آیرلوب کوک کیدندن صوره چوبانلر بر برینه دیدیلر ایندی
- ۱۶ بیت لحمه کمن کیدوب بو واقعه نی که ربّ بن اظهار ایلیوبدر کورک * و تعجیل
- ۱۷ اینن کلوب مریمی و یوسفی و آخورده قویلمش اوشاغی تاپدیلر * و کوردن صوره
- ۱۸ اوشاق خصوصند اولر دیلمش سوزه شهرت ویردیلر * و جمله اشدنلر چوبانلرن
- ۱۹ اولر دیدیکی زادلردن اوتری چوخ تعجب ایلر ایدیلر * و مریم های بو سوزلری
- ۲۰ اوز قلبنه صاخلیوب تفکر ایلر ایدی * و چوبانلر های او زادلر ایچون که اولر دیلدیکه
- کوره اشدیلر و کوردیلر الله مجد و حمد ویر ویر قایتدیلر *

- ۲۱ و سکرنجی کون تامر اولاند اوشاغي خننه ایلوب آدینی عیسی قوبدیلر نیجه که
- ۲۲ بطنه قرار طوتاندن ایهلی ملکدن آدنمش ایدی * و موسی نن شریعتنه کوره مرین
- تظہیر کونلری تام اولاندن صوره اوشاغي ربہ احضار ایلک ایچون اورشلیمہ کتوردیلر *
- ۲۳ نیجه کہ ربّ شریعتنه یازلویدر کہ هر ذکر کہ اوّل رحی آچسه ربّ ایچون مقدّس
- ۲۴ صایلسون * و هم کہ قربان کچرتسونلر اونه کوره کہ ربّ شریعتنه دیپلویدر یعنی یا برجفت
- ۲۵ قُمری و یا ایکی کوکرجین بالہسی * و بودراو وقت اورشلیمہ شمعون آدلی بر آدم
- وار ایدی کہ صالح و دیندار و اسرائیلن استدیکنه منتظر بر آدم ایدی و روح القدس
- ۲۶ اونن اوستند ایدی * و روح القدس اونه الہام اولش ایدی کہ ربّ مسیحی کور میخہ
- ۲۷ اولوی کور مسون * و او روحن دلالتی اینن مقدّس یہ کلدی و وقت کہ والدین
- ۲۸ اوشاق عیسی نی کتوردیلر تا کہ اونن حقّنه شریعتن عادتہ کوره عمل ایلسونلر * او
- ۲۹ اونی اوز قولرینہ آلدی واللّٰہ شکر ایلوب دیدی * یا قادر مطلق ایندی سوزگہ
- ۳۰ کوره قولگی سلامت اینن مرخص ایلرسن * بو سبیدن کہ کوزلم سنن نجاتگی
- ۳۱ کوروبدر * کہ اونی هامی ملّتلرن حضورند حاضر ایلوبسن * تا کہ خارجی
- ۳۲ طایفہلر اشخیلندران نور و اسرائیل قومگہ جلال اولسون * و اونن خصوصند
- ۳۴ دیپلن سوزلردن یوسف و اوشاغن آناسی تعجّب ایلر ایدیلر * و شمعون اولر
- خیر دعا ایلوب آناسی مرہہ دیدی حقّا بو اسرائیلک چوخلرن یخلفی و قیامی ایچون
- ۳۵ قوبلیدی و ہمہ ایلہ علامت ایچون کہ اونه ضدّ دانشلور * و همان سنن جانگہ ده
- ۳۶ قلع کچہ جکدر تا کہ چوخ قلبلرن فکرلری آشکار اولنسون * و آشیر سبطندن
- فانوئیلن قزی حنا آدلی بر نییہ وار ایدی کہ اوز قزلغندن صوره یدی ایل اری اینن
- ۳۷ کچنمش ایدی اما ایندی خیلی قاربوب * و سکسان درت ایلہ یاخین دول اولوب کیچہ
- و کوندوز اوروجلر و دُعالر اینن عبادتہ مشغول اولوب مقدّس بردن هیچ آبرلر
- ۳۸ ایدی * اوده همان ساعت حاضر اولوب ربّ شکر ایلدی و اونن بارہستہ اورشلیمہ
- ۳۹ خلاصہ منتظر اولانلرن هامیسی اینن دانش ایدی * و هامی زادلری ربّ شریعتنه
- ۴۰ کوره تام ایلیندن صوره جلیلہ اوز شہرلری اولان ناصرته قایتدیلر * اوشاق ده

بیویوب روحه قوتلنور ایدی و حکمت اینن دولی اولوب اللہن توفیقی اونن
اوستنک ایدی *

- ۴۱ ووالدینی هر ایل فصیح بیرامنه اورشلیمه کیدر ایدیلر * و او اون ایکی یاشندن
۴۲ ایکن بیرامن عادتته کوره اولر اورشلیمه چیخیدیلر * و کونلری تام ایلمندن صوره
۴۳ قایدانک اوشاق عیسی اورشلیمه قالدی و یوسف و آناسی بیلمر ایدیلر * و چون
کمان آپارر ایدیلر که یولداشلر آراسنک در بر کونلک یول کلوب اونی قوملر و آشنالر
۴۵ آراسنک آخنارر ایدیلر * اما چون اونی تاپمادیلر اورشلیمه قایتدیلر که اونی آخنارسونلر *
۴۶ و واقع اولدیکه اوچ کوندن صوره اونی مقدس برده معلملرن آراسنک اکلشمش
۴۷ تاپدیلر که اولر اینن سؤال و جواب ایلر ایدی * و اشیدنلرن هامیسی اونن عقلنه
۴۸ و جوابلرینه حیران قالور ایدیلر * اولر ده اونی کورنک حیران اولدیلر و آناسی اوننه
دیدى ای اوغل نه ایچون بنه ییله ایلدن بو در آتاک و من غمکین اولوب سنی
۴۹ آخنارر ایدک * و اولر دیدى نه ایچون منی آخنارر ایدز آیا بیلمر ایدز که من کرک
۵۰ آتامنکی لرده اولم * اما اولر او سوزیکه اولر دیدى آنلامادیلر * و اولر اینن یوله
دوشوب ناصرتنه کلدی و اولر مطیع ایدی و آناسی بو زادلرن هامیسنی اوز قلبنه
۵۲ صاخلر ایدی * عیسی ده حکمتک و قامتک و توفیقک اللہن و آدملرن یاننک ترقی ایلر ایدی *

اوچنجی باب

- ۱ و تیریوس قیصرن پادشاهلغینن اون بشنجی ایلنک وقتکه پونطیوس پپلاطس هودا
ولایتین حاکمی و هیرودس جلیلن درتدن برینن حاکمی و قرداشی فیلیپوس ایتوریه نین
۲ و تراخونیتس ولایتین رئیس و لیسانیاس آییلینن درتدن برینن حاکمی * و حنا
و قیافا بیوک کاهن ایدیلر اللہن کلایم چولک ذکر یانن اوغلی یحیی به نازل اولدی *
۳ او ده اردنن اطرافند اولان ولایتلرن هامیسنه کلوب کناهلرن باغشلانغی ایچون
۴ توبه تعمیدینی وعظ ایلر ایدی * نیجه که اشعیا پیغمبرن سوزلرینن کتابنک یازلوبدر که
۵ دپیر چولک ندا ایلمش سسی بوبورر که رب بن یولنی حاضر و جاده لرینی راست ایلیون * هر

- دره دولی و هر داغ و تپه آچق اولسون و اکر یلر دوز و ناهوار بوللر هموار اولسون *
- ۶ و هر بشر اللہ نجاتی کورسون * و اوزندن تعید تاپمق ایچون کلن جمعیتلر دیر
- ۸ ایدی ای افی جنسلی کلن غضبدن قاجمقی سن کیم کورستدی * پس توبه یه لایق میوه لر کورون و باشلیوب اوززده دیبون که آنامز ابراهیم در چونکه من سن
- ۹ دیرم که اللہ بو داشلردن ابراهیمه اوشاقلر وجوده کتورمکه قادر در * و ایندی بالته آغا جلرن کوکله قویلدیر و بخش میوه کتورمین هر آغاج کسلوب اوده صالته جقدر *
- ۱۰ و او جمعیتلر اوندن سؤال ایلیوب دیدیلر پس نه ایلیک * اوده جواب و یروب اولره دیدی ایکی دونی اولان دونی اولمیه ویرسون و خوراک اولان ده بیله ایلسون *
- ۱۲ و کمرچی لر ده تعید تاپمغه کلوب اونه دیدیلر ای معلّم بز نه ایلیک * اوده اولره دیدی سن مقرر اولنمشدن آرتق آلیون * و سربازلر ده اوندن سؤال ایلیوب دیدیلر که بز نه ایلیک اولره دیدی هیچ کیمه ظلم و جبر ایلمیون و مواجیزه قناعت
- ۱۵ ایلمیون * و خلق انتظارده اولاند و هامیسی اوز قلیلرند یحیی ن حقتن فکر ایلیند
- ۱۶ که آیا بو مسیح اوله ییلور * یحیی هلمی یه جواب و یروب دیدی من سن صو اینن تعید ویرم اما مندن قوتلی شخص کلور که من باشماقلرین باغی آچمغه لایق دکلم او سن
- ۱۷ روح القدس وارد اینن تعید ویرم جقدر * او که شانه سی النک در و اوز خرمنی دقت اینن صاورر و بغدادی اوز انبارند جمع ایلیوب صمانی سونمز اودده یاندره جقدر *
- ۱۸ پس چوخ اوزکه زادلری نصیحت و یروب خلقه مژده ویرر ایدی * اما هیرودس
- ۱۹ مملکتن درتدن برینن حاکمی که قرداشی فیلیوسن عورتی هیرودیا سبندن و ایلدیکی
- ۲۰ سایر پسر عمللر ایچون اوندن ملزم اولنمش ایدی * بونی ده اولرن هامیسنه آرتدی که یحیی نی زنداندن محبوس ایدی *
- ۲۱ و واقع اولدیکه هلمی خلق تعید اولاندن عیسی ده تعید اولنوب دعا ایلیند کوک
- ۲۲ آچلیدی * و روح القدس جسمانی صورت اینن کوکرچین کی اوستنه نازل اولدی
- ۲۳ و کوکدن بر صدا کلوب دیدی سن سوکلی اوغلم سن سندن راضی ام * و عیسی اوزی تخمیناً اوتوز یاشینن ابتداسن ایدی و (نیجه که کمان آپارر ایدیلر) او یوسفن اوغلی

- ۲۴ ایدی که اوده عیسی نن * اوده متّان اوده لاوی نن اوده ملکی نن اوده یتّان او
 ۲۵ ده یوسفن * اوده متّیانن اوده عاموصن اوده ناحومن اوده حسلی نن اوده
 ۲۶ نجّانن * اوده محّانن اوده متّیانن اوده شعی نن اوده یوسفن اوده یهودانن *
 ۲۷ اوده یوحّانن اوده ريسانن اوده زرو بابلن اوده شالّئیلن اوده نیری نن *
 ۲۸ اوده ملکی نن اوده عدّی نن اوده قوصامن اوده المودامن اوده عیرن * اوده
 ۲۹ یوسانن اوده البعازرن اوده بورینن اوده متّان اوده لاوی نن * اوده شمعونن
 ۳۰ اوده یهودانن اوده یوسفن اوده یونانن اوده الیا قیمن * اوده ملیانن اوده
 ۳۱ ماینانن اوده متّانن اوده ناتانن اوده داودن * اوده یسانن اوده عویدن او
 ۳۲ ده بوعزن اوده سلمونن اوده نحشونن * اوده عمینادابن اوده آرمان اوده حصرونن
 ۳۳ اوده فارصن اوده یهودانن * اوده یعقوبن اوده اسحقن اوده ابراهیمن اوده
 ۳۴ تارحن اوده ناحورن * اوده ساروجن اوده رعونن اوده فالجن اوده عابرن
 ۳۵ اوده شلّحن * اوده قینانن اوده ارفکشدانن اوده سامن اوده نوحن اوده
 ۳۶ لامکن * اوده متوشلّحن اوده اخنوخن اوده یاردن اوده مهللّیلن اوده قینانن *
 ۳۷ اوده انوشن اوده شیتن اوده آدمن اوده اللّهن *

دردنجی باب

- ۱ و عیسی روح القدس اینن دولی اردندن فایدوب روحدن چوله آپارلدی * و قرخ
 کون ابلیسدن امتحان اولنور ایدی و او کونلرده هیچ زاد یمدی و اولر تام اولاندنصوره
 ۲ آج اولدی * و ابلیس اونه دیدی آکر اللّهن اوغلی سن بو داشه دی چورک اولسون *
 ۳ و عیسی اونه جواب و یروب دیدی یازلوبدر که انسان نه یالغوز چورک اینن
 ۴ دیریلور اما اللّهن هر سوزی اینن * و ابلیس اونی بر اوجا داغن اوستنه آپاروب
 ۵ رُبع مَسکُونن های پادشاهلقلربنی بر محظهده اونه کورستدی * و ابلیس اونه دیدی بو
 ۶ های حکومتی و اولرن جلالتی سنه ویررم بو سبیدن که منه تسلیم اولنوبدر و هر کسه که
 ۷ استهسم ویررم * پس آکر سن منه سجد ایله سن هامیسی سنکی اوله جقدر * عیسی
 ۸

- اونه جواب ویروب دیدی دالی چکل ای شیطان چون یازلوبدر ربّ اللّٰهکّه سجده
 ۹ و یالقوز اونه عبادت ایلیه سن * و اونی اورشلیمه آپاروب و مقدّس یرن بُرجی
 ۱۰ اوستند قویوب اونه دیدی اکر اللّٰه اوغلی سن اوزگئی بورادن آشاغه آت * چونکه
 یازلوبدر که سنن خصوصکّه اوز ملکرینه امر ایلیه جکدر که سنی محافظت ایلسونلر *
 ۱۱ و که سنی اللرین اوستند کوترسونلر تا که ایاغکی داشه اورمیه سن * و عیسی
 ۱۲ جواب ویروب اونه دیدی دیلوبدر که ربّ اللّٰهکی امتحان ایلیه سن * و ابلیس های
 امتحانی تام ایلیندن صوره برمدته کمین اوندن آیرلدی *
- ۱۴ و عیسی روحن قوتی اینن جلیله قایتدی و اونن خصوصند اطرافن اولان ولایتار
 ۱۵ خبر چیخدی * و او اوزی کشتلرنک هامیسندن تعریفلنوب تعلم و یررایدی * و ناصرتنه
 که اوراده بیومش ایدی کلوب عادتنه کوره سبت کوندن کشته کیردی و قالخدی که
 ۱۷ اوخوسون * و اشعیا پیغمبرن کتابی اونه ویرلدی و کتابی آچوب او یری تاپدیکه
 ۱۸ اوراده یازلوبدر * ربّن روحی اوستمد در و بونن ایچون منی مسح ایلدی که محتاجاره
 مزده و یرم و منی کوندردیکه کویکی صنمشاره شفا باغشلم و اسیرلره آزادلق
 ۱۹ و کورلره کوزن آچامغنی جار چاغرم و مظلوملری آزادلقن مرخص ایلم * و ربّن مقبول
 ۲۰ ابلی و عطا ایلم * و کتابی بوکوب و مأوره دالی و یروب اکلشدی و کشتن اولانلرن
 ۲۱ هامیسی کوزلرینی اونه تکدیلر * و او باشلیوب اولره دیدی بو یازی بو کون
 ۲۲ سز اشیدر ایکن تام اولدی * و هامیسی اونه شهادت و یروب و اونن آغزندن چیخان
 ۲۳ لطیف سوزلره تعجب ایلیوب دپیر ایدیلر آیا بو یوسفن اوغلی دکل * و اولره دیدی
 البتّه سز بو مثلی منه دپیه جکسز ای حکیم اوزگّه شفا و یرکفرناحومده واقع اولان
 ۲۴ اشدیکمز زادلری بوراده اوز وطنکده ده عمله کتور * و دیدی دوغری دپیرم سزه
 ۲۵ که هیچ پیغمبر اوز وطننک مقبول دکل * و دوغریلق اینن دپیرم سزه که الیاسن
 ایامند وقت که اوچ ایل و آلتی آی کوك باغلاندی آله که تام ولایتنک بیوک قحطاق
 ۲۶ اولدی اسرائیلک چوخ دول عورت وار ایدی * اما الیاس اولرن هیچ بریستن
 یاننه کوندردلدی مکر او دول عورتن یاننه که صیدون ولایتنک اولان صاریته ده ایدی *

۲۷ والیشع پیغمبرن زماننک اسرائیلک چوخ جذاملی وار ایدیلر و هیچ کس تمیزلنمدی
 ۲۸ مکر سُرْیالی نعمان * وکشتنک اولانلرن هامیسی بولری اشیدنک آجخ اینن دولدیلر *
 ۲۹ و قالحوب اونی شهردن چیخارتدیلر و اونی او داغن تپه سنه قدر آپاردیلر که شهرلری
 ۳۰ اونن اوستنک بنالشمش ایدی تا که اونی آشاغه آتسونلر * اما او اولرن آراسندن
 کچوب کندی *

۳۱ و جلیلن کفرناحور آدلی شهرینه کلدی و سبت کوننک اولره تعلم ویرر ایدی *
 ۳۲ و اونن تعلیمندن حبران اولور ایدیلر بو سبیدن که کلامی قدرت اینن ایدی *
 ۳۳ وکشتنک بر آدم وار ایدی که اوننک ناپاک جن روحی وار ایدی و او اوجا سس
 ۳۴ اینن چغروب * دیدی قوی بزی ای ناصرتلی عیسی بزم اینن نه ایشک وار آیا بزی
 ۳۵ هلاک ایلکه کلدن من سنی بیلورم که کیم سن یعنی اللّٰه من مقدّسی * اوننک عیسی اونه عتاب
 ایلوب دیدی ساکت اول و اوندن چیخ جن ده اونی اورتایه صالوب و اونه هیچ بر
 ۳۶ ضرر یرتمش چیخدی * و حیرات هامیسنی طوندی و بربری اینن دانشوب دپیر ایدیلر که
 ۳۷ بو کله کم در که قدرت و قوت اینن ناپاک روحلر امر ایلر و اولر چیخلر * و اونن
 ۳۸ شهرتی اطرافنک اولان یرلرن هامیسنه چیخدی * وکشتنک قالحوب شمعونن ابویه
 کندی و شمعونن قلین آناسی برک قزدرمه دن طونلشمش ایدی و اونن باره سننک اونه
 ۳۹ بالواردیلر * اوده یاننک دوروب قزدرمه به عتاب ایلدی و قزدرمه اونی قوبدی او
 ۴۰ ده او ساعت قالحوب اولره خدمت ایلر ایدی * و کون باتاننک هامیلری که طور
 طور مرضلردن ناخوشلری وار ایدی اولری یاننک کتوردیلر او ده اللرینی هر بریسنن
 ۴۱ اوستنه قویوب اولره شفا باغشلا دی * و چوخلردن ده جنلر چیخوب و چغروب دپیر
 ایدیلر که سن اللّٰه اوغلی مسیح سن اما او اولره عتاب ایلوب قویمر ایدی دیسونلر اونن
 ۴۲ اوتری که ییلمش ایدیلر که او مسیح در * و کوندوز اولاننک چیخوب بر چول به کندی
 ۴۳ و جمعیتلر اونی آختارر ایدیلر و یاننک کلوب اونه یاپشیدیلر که اولردن آیرماسون * اما او
 اولره دیدیکه منه کرک در که اللّٰه پادشاهلغینن مزده سنی سایر شهرلره ده یرتم بو
 ۴۴ سبیدن که بونن ایچون کوندلرلمش * پس جلیلن کشتلرنک و عطا ایلر ایدی *

بشخی باب

- ۱ و واقع اولدیکه او جئیسارت دریاچه سنن کنارنه دوراند خلق اللہن کلامنی اشمک
- ۲ ایچون اونن باشنه یغلدیلر * و دریاچه نن کنارنه ایکی دورمش کی کوردیکه بالفخیلر
- ۳ اولردن چیخوب نورلرینی یوبور ایدیلر * اونک کی لرن بریسنه که شمعونکی ایدی کیروب
- اوندن توقع ایلدیکه قوریدن بر آز او یانه سورسون و اکلشوب کی دن جمعیتلر
- ۴ تعلیم ویرر ایدی * و دانشمقدن فارغ اولاندن صوره شمعونه دیدی درینه سور و تورلرزی
- ۵ آودن اوتری آتون * شمعون ده جواب و یروب اونه دیدی ای معلم بز نام کیچه
- ۶ چالشوب هیچ زاد طونامشیق اما سنن سوزگه کوره توری آنه جغم * و بونی ایلیند خیلی
- ۷ چوخ بالق طوتدیلر بیله که تورلری یرتلور ایدی * و او بری کی ده اولان یولداشلر
- اشاره ایلدیلر که کلوب اولر کومک ایلسونلر اولر ده کلوب ایکی کی نی ده آیله
- ۸ دولردیلر که باتغه باشلادیلر * و شمعون پطرس بونی کورنک عیسی نن دیزلرینی
- قوجا خلیوب دیدی یا رب مندن آیری کت بو سبیدن که من بر کناه کار کشی ام *
- ۹ اوندن اوتری که او طوتدیقلری بالقلرن آوی جهته اونی و اونن اینن اولانلرن
- ۱۰ هامیسنی حیرت طونمش ایدی * و بیله ده زبیدی اوغللری یعقوبی و یوحنا نی که
- شمعونن یولداشلری ایدیلر و عیسی شمعونه دیدی قورخما بوندن صوره آدملری
- ۱۱ اولیان اوله جقسن * او وقت کی لری قوری به چکوب و هر زادی قویوب
- دالجه کندیلر *

- ۱۲ و واقع اولدیکه او شهرلرن بریسنک اولان زمان جذام اینن دولی بر کشی عیسی نی
- کورنک بوزی اوستنه دوشوب و اونه بالواروب دیدی یا رب آکر استه سن منی پاک
- ۱۳ ایلکه قادرسن * والی اوزادوب اونه مس ایلدی و دیدی استرم پاک اول و جذام
- ۱۴ اوندن تر چیخوب کندی * و اونه امر ایلدیکه هیچ کسه دیمه اما کیدوب اوزگئی کاهنه
- کورست و موسی نن ییوردیغنه کوره پاکلگکن قربانی کچرت تا که اوله شهادت اولسون *
- ۱۵ و اونن شهرنی کید کید آشکار اولور ایدی و چوخلی جمعیتلر سوزینی اشمک

۱۶ و اوز ضعیفلرین شفا سنی اوندن تاپمق ایچون یغلور ایدیلر * اما اوزی چول برلر
چکلوب دعا ایلر ایدی *

۱۷ و کونلرن بریسنده ییله واقع اولدیکه او تعلیم وبرر ایدی و جلیلن و یهودا ولایتین
هامی کندلرندن و اورشلیمدن کلن فریسیلر و فقیه لر اکلشمش ایدیلر و اولری

۱۸ صاغالمق ایچون ربن قوتی وار ایدی * و ناکاه برنیچه کشی بر مفلوج آدمی یاتاق

۱۹ اوستند کتوروب آختارر ایدیلر که اونی ایچری آپاروب حضورینه قویسونلر * و چون
خلقن چوخلغندن اوتری یلمر ایدیلر که اونی نه طور اینن ایچری آپارسونلر ایون دامنه

۲۰ چیغیدیلر و اونی سقفدن یاتاق اینن بیله اورتابه عیسی نن حضورینه بندردیلر * اوده

۲۱ اولرن ایمانی کورند اونه دیدی ای آدم کناهلرک سنه باغشلاندی * و علما و فریسیلر
فکر ایلکه باشلیوب دیدیلر بو کیم در که کفر دانشر آیا واحد اللہدن سوای کناهلری

۲۲ کیم باغشلیه ییلور * عیسی ده اولرن فکرلرینی ییلوب و جواب و یروب اولر دیدی

۲۳ قیلر زده نه فکر ایلرسز * آیا هانسیسی آسان در دیمک کناهلرک سنه باغشلاندی یا

۲۴ دور و کز * اما تا ییله سز که آدم اوغلن برده کناهلر باغشلامغه قدرتی وار مفلوجه

۲۵ دیدی سنه دپرم دور و یاتاغکی کتوروب ابو که کت * اوده او ساعت اولرن

حضورند قالمخوب اوستند یاندیغنی کتوروب اللہی تعجید ایلک اینن اوز ابوننه کندی *

۲۶ و هامیسی حیران اولوب اللہی تعجید ایلدیلر و قورخی اینن دولی اولوب دیدیلر که
بو کون غریبه زادلر کوردک *

۲۷ و بولردن صوره چیغوب لاوی آدی کمرکچینی کمرک خانه ده اوطورمش کوردی

۲۸ و اونه دیدی دلجه کل * اوده هر زادی قویوب و قالمخوب دایجه کندی *

۲۹ و لاوی اوز ایوند اونه بر بیوک قوناقلق ایلدی و کمرکچیلردن و اوز که لردن که

۳۰ اولر اینن سفینه اکلشمش ایدیلر چوخ خلق وار ایدی * و اولرن علما سی و فریسیلر
دینوب شاگردلرینه دیدیلر نه ایچون کمرکچیلر و کناهلکارلر اینن پیوب ایچرسز *

۳۱ عیسی ده جواب و یروب اولر دیدی صاغ اولانلرن حکیمه احتیاجلری یوخدر اما

۳۲ ناخوشلرن * من کلمشم که صالحلری اما کناهلکارلری توبه یه چاغرم * اولر ده

اونه دیدیلر نه ایچون بچی نن شاگردلری چوخ دفعه اوروج طوتارلر و دعا ایلرلر و بیل
 ۲۴ ده فرسیلرن شاگردلری اما سنن شاگردلرک بیوب ایچرلر * اوده اولر دیدی آیا توید
 ۲۵ اولان آدمه نه قدر وقت که کوره کن اولر این در اوروج طوتدره بیلورسز * اما
 ۲۶ کونلر کله جک که کوره کن اولردن آنور و او کونلرده اوروج طوته جقدرلر * و اولر
 ایچون بو مثل ده دیدی که هیچ کس کهنه پالتاره تازه پارچه نی یامه ماز یوخسه او تازه سی
 ۲۷ اونی برتار و تازه پارچه کهنه این موافقت ایلر * و هیچ کس تازه شرابی کهنه
 طولوخاره توکمز یوخسه تازه شراب طولوخلری چانلادر و اوزی توکلوب طولوخلر ده
 ۲۸ خراب اولورلر * اما تازه شرابی تازه طولوخاره توکملی در و هر ایکی سی صاخلانور *
 ۲۹ و هیچ کس کهنه شرابی ایچوب او ساعتک تازه نی استه مز چونکه دیر که کهنه سی ده
 بخشی در *

انتخی باب

- ۱ و واقع اولدیکه فصحن ایکنی کوندن صوره اولان اولکی سبت کوندن زمی لرن آراسندن
- ۲ کچر ایدی و شاگردلری سنبلری دروب والری این آوب بیر ایدیلر * و فرسیلردن
- ۳ بعضی سی اولر دیدیلر نه ایچون سبت کوندن جاز او یلمانی ایلرسز * عیسی ده جواب
 و یروب اولر دیدی آیا اوخومیوسز که داود نه ایلدی وقت که اوزی و اونن این
- ۴ اولانلر آج اولمش ایدیلر * که نیجه اللهن ایوبینه کیروب نقدمه چورک لرنی آوب یدی
 و اوزی این اولانلر ده و یردی که اولری ملک کاهنلردن سوای هیچ کسه جاز دکل *
- ۵ و اولر دیدیکه آدم اوغلی سبت کوننن ده صاحبی در * و واقع اولدیکه بر اوز که سبت
 کوندن کشته کیروب تعلم و یرر ایدی و اوراده صاغ الی قوریش بر آدم وار ایدی *
- ۷ و علما و فریسی لر اونی کوزلر ایدیلر که بلکه سبت کوندن اونه شفا باغشلیه تا که اونن
- ۸ شکایت ایلک ایچون پانه تاپسونلر * اما اوزی اولرن فکر لرنی بیلوب الی قوریش
- ۹ آدمه دیدی قانخ و اورتاده دور اوده قانخوب دوردی * پس عیسی اولر دیدی من
 سزدن بر زاد صورشه جغم آیا سبت کوندن یخشیلنی ایلک جاز در یا یمانلق بر جانی
- ۱۰ قورنارمق یا هلاک ایلک * و اولرن هامیسنه باخوب او آدمه دیدی الکی اوزات

- ۱۱ او ده آیلہ ایلدی و او الی او بری الی کھی کنه صاغ اولدی * واولر نادانلق اینن دولوب بر برینه دپیر ایدیلر که عیسی به نه ایلسونلر *
- ۱۲ و واقع اولدیکه او کونلرده دعا ایلکن اوتری بر داغه چیخدی و نام کیجینی
- ۱۳ اللّٰه دعا ایلک اینن کچرتدی * و کوندوز اولانک اوز شاگردلرینی یانته چاغروب
- ۱۴ و اون ایکی نفری اولردن سچوب اولر رسول آد قویدی * یعنی شمعونی که اونی پطرس
- ۱۵ لقبندردی و قدشاش اندریاسی یعقوبی و یوحنا فیلیوسی و برتولماوسی * متنی
- ۱۶ و توماسی حلفا اوغلی یعقوبی و غیور دیپلن شمعونی * یعقوبن اوغلی یهودانی و قریونلی
- ۱۷ یهودانی که اونی تسلم ایلدی * واولر اینن ینوب بر دوز یرده دوردی و شاگردلرینن جمعیته وهای یهودا ولایتندن و اورشلیمدن و صور و صیدون دریاسنن کنارندن اولان خلقن چوخلی جمعیته وار ایدیکه اونی اشتهکه و اوز مرضلرندن شفا تاپمغه
- ۱۸ کلمش ایدیلر * و ناپاک روحلردن عذاب چکنلرده صاغالور ایدیلر * وهای جمعیته
۱۹ اونه ال قویقی استر ایدیلر بو سبیدن که اوندن قوت چیخز ایدی و هامیسنی صاغالدر
- ۲۰ ایدی * و او کوزلرینی شاگردلرینن طرفنه قاوزوب دیدی خوشا محتاجلرن حالنه
- ۲۱ بو سبیدن که اللّٰهن پادشاهلغی سز نکسی در * خوشا ایندی آج اولانلرن حالنه بو سبیدن که دوبرله جقسز خوشا ایندی آغلیانلرن حالنه بو سبیدن که کوله جکسز *
- ۲۲ خوشا حالنه اگر آدملر آدم اوغلی جهتنه سز بغض ایلسونلر و سزی آبروب
- ۲۳ رسوا ایلسونلر و آدزی شریر کی چیخارتسونلر * او کوندک شاد اولون و سونونون چونکه اجرز کوکک چوخدر چونکه اولرن آنالری پیغمبرلره ده بو سیاق اینن ایلوبدرلر *
- ۲۴ اما وای سز که دولتی سز بو سبیدن که استدیگری قبول ایلوبسز * وای سز
۲۵ ای طوخ اولانلر بو سبیدن که آج اوله جقسز وای ای ایندی کولنلر بو سبیدن که غمکین اولوب آغلیه جقسز * وای سز وقت که های آدملر سزن حفزده بخشی
- ۲۶ دانشسونلر چونکه اولرن آنالری بلانچی پیغمبرلره بو سیاق اینن ایلر ایدیلر * اما
- ۲۸ سز دپرم ای اشیدنلر دشمنلری سوون و سز بغض ایلینلر بخشلیق ایلون * و سز
- ۲۹ فارغش ایلینلر خیر دعا ایلون و سزی اینجیدنلر ایچون دعا ایلون * سنن بر

یوزگه اورانه او برینی ده اونه طرف چوبر و عباگی کوترنه کوبنکگی ده آلفدن مانع
 ۲۱ اولما * و سندن استینه ویر و مالگی کوترندن اونی دالی استمه * ونیجه که استرسز
 ۲۲ آدمز سزه ایلسونلر سزه ده اوله آیه ایلیون * واکر سزی سونلری سوه سزه نه فضیلتنز
 ۲۳ وار چونکه کناهکارلر ده اوزلرینی سونلری سورلر * واکر سزه بخشیلقی اییلنلر
 ۲۴ بخشیلقی ایلیه سزه نه فضیلتنز وار چونکه کناهکارلر ده بیله ایلرلر * واکر اوله بورج
 ویر سزه که اولردن دالی آلفه امیدز وار نه فضیلتنز وار چونکه کناهکارلر ده کناهکارلر
 ۲۵ همان او قدر دالی آلفی ایچون بورج ویرلرلر * اما دشمنلری سون و عوضه منتظر
 اولیوب بخشیلقی ایلیون و بورج ویرون و اجرز چوخ اوله جقدر و متعالن اوغللری
 ۲۶ اوله جقسز بوسبیدن که او نامنون اولانلر و شیریلر مهربان در * پس رحلی اولون
 ۲۷ نیجه که آتاز ده رحلی در * و دیوان ایلیون که سزه ده دیوان اولماسون و حکم
 ۲۸ ایلیون که سزه ده حکم اولنماسون باغشلیون و سزه باغشلانور * ویرون و سزه
 ویرله جک بخشی و باصامش و سلکنمش و دولی اوچی سزن انکه توکله جکدر چونکه او
 ۲۹ اوچی اینن که اوچرسز سزه ده اوچله جکدر * و اوله بر مثل دیدی که آیا کور
 ۳۰ کوره بلدلک ایلیه ییلور آیا ایکسی ده چقوره دوشزلر * شاکرد اوز معلّمن افضل
 ۳۱ دکل اما هر کامل اولان معلّی کی اوله جقدر * و نه ایچون قرداشکن کوزنک
 ۳۲ اولان چوبی کوررسن و اوز کوزنک اولان تیر باخرسن * یا قرداشکه نیجه دیپه
 ییلورسن ای قرداش قوی کوزنک اولان چوبی چخاردم و حال او که اوز کوزنک
 اولان تیری کورمرسن ای ریاکار اول اوز کوزنکدن تیری چیخارت و او وقت
 ۳۳ قرداشکن کوزنک اولان چوبی چیخارنغه کوررسن * چونکه هیچ بخشی آغاج یوخدر
 ۳۴ که پیس یش کنوره و نه ده پیس آغاج که بخشی یش کنوره * چونکه هر آغاج اوز
 ۳۵ یشندن طانیلور چونکه تکانلردن انجیر و گولدن اوزوم درمزلر * بخشی آدم اوز
 قلبن بخشی خزینه سندن بخشی زاد چخارد و پیس آدم اوز پیس قلبن پیس
 ۳۶ خزینه سندن پیس زاد چخارد چونکه قلبن دولیغندن آغز دانشور * و نه ایچون
 ۳۷ منه ربّ ربّ دپرسز و دیدیکم زادلری ایلمرسز * هر کس که یانه کلوب سوزلری

۴۸ اشتسه واولری عمله کتورسه سزه بیان ایلمه که او کیمه بنزر * بر ایو قایران آدمه
بنزر که قازوب درینه صالوب بنوره سنی قایه اوستند قویدی و طوفان کلند و سیل او
۴۹ ایوه هجوم ایلیند اونی تریک بیله دی چونکه قایه اوستند بنالشمش ایدی * اما اولری
اشیدن و عمله کتورمهن بر آدمه بنزر که ایوینی بنوره سز طهراق اوستند قایرشمش اوله
وسیل اونه هجوم ایلیند او ساعت بخلدی و او ایون بخلمغی بیوک ایدی *

یدنجی باب

- ۱ وهای اوز سوزلرینی خلقن قولاغنه یتروب تام ایلیندن صوره کفرناحومه کیردی *
- ۲ و بر یوز باشینن قُولی که اونن یانند عزیز ایدی ناخوش اولوب اولومه یاخهن
۳ ایدی * و عیسی نن خبرینی اشیدند هودیلرن آق صقللرینی یاننه کوندروب اونه
۴ یالواردیکه کلوب اوز قُولنی صاغاتسون * اولرده عیسی نن یاننه کلوب و اصرار
۵ اینن اونه یالواروب دیدیلر بو کس لایق در که اونه بونی احسان ایلیه سن * چونکه
۶ طایفه مزی سور و کشتی بزم ایچون او قایرویدر * عیسی ده اولر اینن کندی و وقت
که ایوندن اوزاق دکل ایدی یوزباشی دوستلرینی اونن یاننه کوندروب دیدی یا
۷ ربّ زحمت چکمه چونکه من لایق دکلم که سن سقمن آلتنه کیره سن * بو سبیدن
۸ اوزی ده لایق بیله دم که یانگه کلم آنجی بر کلمه دی و قولم صاغ اوله جقدر * چونکه
من ده حکم آلتند اولان آدم ام که المن آلتند سربازلر وار و بریسه دیرم کت کیدر
۹ و او بریسه کل و کلور و قولم بونی آیل وایلر * عیسی ده بونی اشیدوب اوندن
تعجب ایلدی و دونوب دا آنجه کلن خلقه دیدی سزه دیرم که اسرائیلک ده بو قدر
۱۰ ایمان ناپه ادم * و کوندرلنر ایوه قایدوب ناخوش اولمش قُولی صاغ تاپدیلر *
- ۱۱ و واقع اولدیکه او کونن صباحند ناین آدلی شهر کندی و شاکر دلرندن چوخی
۱۲ و بیوک جمعیت اونن اینن کیدر ایدیلر * و شهرن دروازه سنه یاخینلاشانده بر اولینی
اشیکه کتورر ایدیلر که اوز آناسن برجه اوغلی ایدی و اوزی دول عورت ایدی
۱۳ و شهردن چوخ خلق اونن اینن بیله ایدی * و ربّ او عورتی کورند اونه رحی

- ۱۴ کلوب دیدی آغلاما * و یاخینلاشوب تابوتدن طوتدی و کوترنلر دوردیلر او ده
- ۱۵ دیدی ای جوان سنه دپرم دور * اولی ده دوروب اکلشدی و دانشغه باشلادی
- ۱۶ واونی آناسنه وبردی * و هامیسی قورخی به دوشوب واللّه مَجد و یروب دپیر ایدیلر
- ۱۷ که آرمزده بر ییوک پیغمبر ظهور ایلبودر و که الله اوز قومن یونخوبدر * و بو کلام
- اونن باره سنه تام یهودا ولایتنه و اطرافلرده اولان ولایتلرن هامیسنه چیخدی *
- ۱۸ و یحیی به بو هامی زادلری شاکردلری نقل ایلر ایدیلر * و یحیی ده اوز شاکردلرندن
- ۱۹ ایکی نفر یاننه چاغروب اولری عیسی نن یاننه کوندروب دیدی آیا او کلن سن
- ۲۰ سن یا اوز که سنه منتظر اولاق * او کشیلر ده اونن یاننه کلوب دیدیلر تعمید
- و یرن یحیی بز یانگه کوندروب دیدی آیا او کلن سن سن یا اوز که سنه
- ۲۱ منتظر اولاق * و هان وقتک چوخ کیمسه لری ناخوشقلردن و دردلردن و شریر
- ۲۲ روحلردن صاغالندی و چوخ کورلر کورمک باغشلادی * و عیسی جواب و یروب
- اوله دیدی کیدون و کوردیکری و اشتدیکری یحیی به نقل ایلیون که کورلن کوزلری
- آچلور چولاقلر کز لر جذاملی لر پاک اولورلر کرلر اشیدرلر اولی لر دیر یلورلر و محتاجلر
- ۲۳ مژده اشیدرلر * و خوشا اونن حالنه که منم خصوصمک بودره ماسون * و یحیی نن
- ۲۴ کوندرملشلی کیدندن صوره باشلیوب یحیی نن خصوصمک جمعیتلره دیدی سز نه یه تاشا
- ۲۵ ایلمکه چوله چیخدز آیا بل اینن ترپن قامشه * یا نه یی کورمکه چیخدز آیا قماش پالتار
- اینن کینمش آدمی بو در قماش پالتاری کینلر و عیش و عشرتک اولانلر پادشاهلرن
- ۲۶ عمارتلرنه درلر * و یا نه یی کورمکه چیخدز آیا بر پیغمبری یلی سزه دپرم که پیغمبردن
- ۲۷ افضل اولانی * بو همان او در که اونن حقنک یازلوبدر بو در من رسولی یوزکن
- ۲۸ قباغند کوندروم که بولگی قباغنگه دوزالتسون * دوغری دپرم سزه که عورتلردن
- دوغلانلرن آراسنک تعمید و یرن یحیی دن بیوک پیغمبر یوخدر اما اللّٰهن پادشاهلغند
- ۲۹ کچیکراق اولان اوندن بیوک در * و قولاق آصان خلقن هامیسی و کمرکچی لر که
- ۳۰ یحیی نن تعمیدی اینن تعمیدلنمش ایدیلر اللّٰهی تصدیق ایدیلر * اما فریسیلر و فقیه لر
- اللّٰهن اوزلری ایچون اولان خواهشی رد ایدیلر چونکه اوندن تعمید قبول ایدیلر

- ۲۱ ورت دیدی پس بو طایفه نن آدم لرینی کیمه بنزه دم واولر کیمه بنزرلر * اولر
- ۲۲ چارسولرده اوطوران اوشاقلر بنزرلر که بر برینه چاغروب دپیرلر بزسن ایچون سورنا
- ۲۳ چالدق وسز اوینامادز وسزه نوحه اوخودق و آغلامادز * چونکه تعمید ویرن
- ۲۴ یحیی کلوب نه چورک پین ونه شراب ایچن ایدی و دپیرسز جئی وار * آدم اوغلی کلوب
- پیر و ایچر پس دپیرسز بو در چوخ پین و شراب خوار بر آدم کمرکچی لرن و کناه کارلرن
- ۲۵ دوستی * اما حکمت های اوز اولادنن تصدیق اولندی *
- ۲۶ و فریسلردن بری اونه یالواردی که اونن اینن خوراک پیسون او ده فریسنن
- ۲۷ ایوننه کیروب سفره به آکلشدی * و او شهرده بر کناهکار عورت وار ایدی و اونن
- ۲۸ فریسنن ایوننه سفره به آکلشه کنی ییلوب بر آق مرقوطی عطر کتوردی * و دالیدن
- ایاقلرینن یاننده دوروب و آغلیوب ایاقلرینی کوز یاشی اینن اصلاقمغه باشلادی و اوز
- ۲۹ صاچی اینن سیلوب ایاقلرینی اوپر ایدی و عطری سورتر ایدی * و او نی دعوت
- ایلن فریسی بونی کورنده اوز قلبنه دیدی بو آکر پیغمبر اوله ایدی هرآینه ییلور ایدی
- ۴۰ که اونه یاپشان کم ونه طور عورت در بو سبیدن که کناهکاردر * عیسی ده جواب
- و یروب اونه دیدی ای شمعون سنه بر دیلی زادم وار او ده دیدی ای معلّم دی *
- ۴۱ دیدی بز طلبکارن ایکی بورجلیسی وار ایدی بریسی بش یوز دینار و بریسی الی
- ۴۲ دینار بورجلی ایدی * چون ویرمه که زادلری یوخ ایدی هر ایکسینه ده باغشلادی
- ۴۳ ایندی دی که اولرن هانسیسی اونی آرتق سوه جکدر * شمعون جواب و یروب
- دیدي کمان آپارم او که اونه آرتق باغشلاندی او ده اونه دیدی دوغری حکم ایلدن *
- ۴۴ و عورتن طرفته دونوب شمعونه دیدی کوررسن بو عورتی من ایوگه کیردم سن
- ایاقلرم ایچون صوکتورمندن اما او ایاقلری کوز یاشی اینن اصلاندی و اوز
- ۴۵ صاچلری اینن سیلیدی * سن منی اوپمندن اما او کیردیکدن بو یانه ایاقلری اوپمکن
- ۴۶ فارغ اولمادی * و سن باشی یاغ اینن یاغلامادن اما او ایاقلرله عطر سورتدی *
- ۴۷ بونن سبیدن سنه دپیرم اونن چوخ اولان کناهلری باغشلاندی بو سبیدن که چوخ
- ۴۸ سودی اما هرکس که اونه از باغشلا نور او از سور * و او عورته دیدی کناهلرک سنه

- ۴۹ باغسلاندی * واونن اینن سفره به اکشنلر باشلیوب اوز قلیلرنک دیدیلر بو کم در
۵۰ که کناهلری ده باغشیلر * و عورته دیدی ایمانک سنی قورتاردی سلامت اینن کت *

سکرنجی باب

- ۱ وواقع اولدیکه اوندن صوره وعظ ایلیه ایلیه واللہن پادشاهلغن مژده سنی ویر ویر
- ۲ شهرلری وکندلری کرر ایدی و او اون ایکی نفرده اونن اینن ایدیلر * و بعضی عورتلر ده
که شهریر روحلردن وضعیفقلردن صاغلماش ایدیلر یعنی مجدلی دیلن مریم که اوندن
- ۳ یدی جن چیمش ایدی * و هیرودسن ناظری خوزانن عورتی یونا و سوسنه و چوخ
- ۴ اوزکه لر که اوز ماللری اینن اونه خدمت ایلر ایدیلر * و وقت که چوخلی جمعیت
- ۵ جمع اولوب هر شهردن یاننه کلهش ایدیلر مثل اینن دیدی * بر اکین چی اوز
نخمنی سیمکه چیمشدی و سپند بعضی سی یولن کنارینه دوشوب پایمال اولدی و هوا
- ۶ قوشلری اونی یدیلر * و اوزکه سی قایه اوستنه دوشوب بتن وقتک قوریدی اوندن
- ۷ اوتری که رطوبتی بوخ ایدی * و اوزکه سی تکانلر آراسنه دوشدی تکانلر ده اونن
- ۸ اینن بتوب اونی بوغدیلر * و اوزکه سی بخشی طپراغه دوشدی و بتوب بوز او قدر
حاصل ویردی و بو زادلری دانشر ایکن سسلنوب دیدی اشمکه قولاغی اولان
- ۹ اشتسون * و شاگردلری اوندن سوال ایلدیلر بو مثلن معنی سی نه در * اوده دیدی
۱۰ اللہن پادشاهلغن سرلرینی ییلمک سزه ویرلویدر اما اوزکه لر مثللر اینن دانشرم که باخوب
- ۱۱ کورمیهلر و اشیدوب آنلامیهلر * و مثلن معنی سی بو در تخم اللہن کلای در * بولن
۱۲ کنارنک اولانلر اولر در که اشیدرلر اما اوندن صوره ابلیس کلوب کلای اولرن
- ۱۳ قلبندن کوترر مبادا که اینانوب نجات تاپسونلر * و قایه اوستند اولان اولر در که
اشیدن وقتک کلای خوشحاللی اینن قبول ایلرلر اما اوزلرنک کوک بوخدر بر وقته
- ۱۴ کمین اینانرلر و امتحان وقتک دالی چکلورلر * و تکانلر ایچنه دوشن اولر در
که اشیدرلر اما غصه لر و دولت و عمرن صفالری اینن کیک کندجه بوغلورلر
- ۱۵ و حاصل کتورمرلر * اما بخشی طپراغه کی اولر در که کلای اشیدوب اونی صاف

- ۱۶ و بخش کویکلک صاخلرلر و صبر این حاصل ویرلر * هیچ کس چراغی باندروب بر قاب این اورغز یا کرسی آلتنه قویماز اما چراغیا اوستند قویر که کیرنلر اشیغی
- ۱۷ کورسونلر * چونکه هیچ کیزلنمش زاد یوخدر که آچلمیه و هیچ بر کیزلن زاد
- ۱۸ یوخدر که ییلنمیه و آشکاره چیخمیه * پس متوجه اولون که نیجه اشدیرسز چونکه هر کسن واری در اونه ویرله جکدر و هر کسن یوخی در وار اولمغه کمان آپاردیغی
- ۱۹ ده اوندن کوتله جکدر * و آناسی و قدراشلی اونی یانته کلوب خلغن چوخلغندن
- ۲۰ اوتری اونه بتشه ییلدیلر * و اونه خبر و یروب دیدیلر آناک و قدراشلرک اشیکه
- ۲۱ دوروب استرلر سنی کورسونلر * اوده جواب و یروب اولن دیدی امانم و قدراشلرم اولر درلر که اللهم کلامنی اشدوب اونی عمله کتورلر *
- ۲۲ و اوکونلر بریسنده واقع اولدیکه شاگردلری اینن کیه منوب اولن دیدی
- ۲۳ دریاچه نن اوطرفنه کچک پس سوردیلر * و اولر کی اینن کیدند اوزی بۇخلادی
- ۲۴ و دریاچه یه طوفان یندی آبله که کی دولوب اولر خطرده ایدیلر * و اولر یانته کیدوب و اونی اویادوب دیدیلر ای معلم ای معلم هلاک اولورق اوده دوروب یله
- ۲۵ و صوبن تلاطمته عتاب ایلدی اوند ساکت اولدیلر و آراماق اولدی * و اولن دیدی ایمانز هراده در اولر ده قورخوب و تعجب ایلوب بر برینه دیر ایدیلر که آیا بو کم در که هم یللر و صویه امر ایلر و اونه اطاعت ایلر *
- ۲۶ و کی اینن جلیلن مقابلند اولان جدریلر و لایتنه کتدیلر * و قوری به چیخانده
- ۲۷ شهردن برکشی اونه راست کلدی که چوخ وقتدن بو یانه اوند جنلر وار ایدی و پالتار
- ۲۸ کیم ایدی و ایوده دورمر ایدی اما قبرلرده اولور ایدی * و عیسی نی کورند چغروب قباغنه دوشدی و اوجا سس اینن دیدی ای الله تعالی نن اوغلی عیسی منم
- ۲۹ اینن نه ایشک وارسنه یا واررم که منه اذیت و یرمیه سن * چونکه ناپاک روحه امر ایلر ایدی بو آدمدن چیخ چونکه اونی چوخ وقتدن طومش ایدی و اونی زنجیرلر اینن باغلر ایدیلر و کندلر اینن صاخلیر ایدیلر اما بندلری قیروب جندن چوللر آپارلور ایدی *
- ۳۰ عیسی اوندن صورشوب دیدی آدک نه در اوده دیدی لایون بو سبیدن که چوخ

- ۲۱ جئڻر اونڻ ايڇنه ڪيرمش ايديلر * واونه يالواردی که هاويهه ڪٽمکه اوله امر
- ۲۲ ايلسون * واوراده چوڃلي دونکر سورسي وار ایدی که داغک اوتلر ایدی اونڻ اونڻ
- ۲۳ يالوارر ايديلر که اولڻن ايڇنه ڪيرمکه اوله اذن ویرسون واوله اذن ويردی * پس
- جئڻر او آدمڻ چيغوب دونکرل ڪيردیلر وار سوري اوچرمدن درياچه به آتلوب
- ۲۴ بوغلدیلر * واونارنلر بو کيفيتی کورنڊ فاجديلر وکيدوب شهرده وزمیلرده اولانلر
- ۲۵ نقل ايديلر * وبو کيفيتی کورمک ايچون چيغوب عیسیٰ نڻ ياننه ڪلدیلر واولدی که
- جئڻر اونڻن چيغوش ايدیلر کينمش وعقلنمش وعیسیٰ نڻ اياقلرين يانڻه اکلشمش
- ۲۶ تاپوب قورخدیلر * وکورنلر ده جئڻي نڻ نه طور اينڻ شفا تاپديغني اوله نقل ايدیلر *
- ۲۷ وجدريلر اطرانڊ اولان جماعتن هامیسی عیسیٰ به يالواردیلر که ولايتلرندن چيغوب
- ڪٽسون بوسيدن که بيوک قورڃي اينڻ طوتلمش ايدیلر اوده کي به منوب قايتدی *
- ۲۸ واولکشي که جئڻر اونڻن چيغوش ايدیلر اونڻه يالواردیکه اونڻن اينڻ اولسون
- ۲۹ اما عیسیٰ اونی مرخص ايليوب دیدی * ابوکه قايت واللہن سنه نه ايلديکي نقل ايله
- اوده کيدوب عیسیٰ نڻ اونڻه نه لرايلديکي تمام شهرده بيان ايلرایدی *

- ۴۰ واقع اولديکه عیسیٰ قايدان وقتده خلق اونی خوشلقي اينڻ قبول ايدیلر چونکه
- ۴۱ هامیسی اونڻه منتظر ايدیلر * وناکه يابروس آدلي برکشي که ڪشتن رئيسی ایدی
- ۴۲ ڪلدی وعیسیٰ نڻ اياقلرينه دوشوب اونڻه يالواردی که اوز ايويته کيرسون * بوسيدن
- که تخمینا اون ايکي ياشنڊ اولان برجه قزی وار ایدی که اولور ایدی وکيدنڊ جمعيتلر
- ۴۳ اونی هر طرفدن باصرايدیلر * وبر عورت که اونڻه اون ايکي ايلدن بويانه قان آخمي
- ناخوشلغی وار ایدی ومالنن هامیسی حکيملر خرج ايلش ایدی وهيچ بزدن شفا
- ۴۴ تاپه ييامش ایدی * داليسندن ڪلوب پالتارينن آنکه ياپشدي وهان ساعت اونڻ
- ۴۵ قان آخميغني ڪسلي * عیسیٰ ده دیدی کم منه ياپشدي وقت که هامیسی انکار
- ايدیلر پطرس واونڻن اينڻ اولانلر دیدیلر ای معلّم جمعيتلر هر طرفدن سني احاطه
- ۴۶ ايليوب باصرلر ودپرسن که منه کم ياپشدي * عیسیٰ ده دیدی بريس منه ياپشدي
- ۴۷ چونکه اوزمدن قوت چيغمني ييلدم * عورت ده کيزلن قالماديغني کوروب

- ثریه ثریه کلدی وایاغنه دوشوب هامی خلقن حضورند نه سبدن اوتری اونه
 ۴۸ یاشدیغنی ونیجه اوساعتده شفا تاپدیغنی اونه خبر ویردی * اوده اونه دیدی ای
 ۴۹ قز خاطر جمع اول ایمانک سنی قورتاردی سلامتلق اینن کت * واهنوز دانشر ایدی
 که کشتن بیوکیین ایوندن بر نفر کلوب بونه دیدیکه قزک اولدی معلّمه زحمت
 ۵۰ ویرمه * اما عیسی اشیدوب اونه جواب ویردی و دیدی قورخما آنجق اعتقادک
 ۵۱ اولسون و صاغالده جقدر * وایوه کیزند پطرس و یوحنا و یعقوب و قزن آنا
 ۵۲ و آناسندن سوای هیچ کسه اذن ویرمدی که کیرسون * و هامیسی آغلیوب اونن ایچون
 ۵۳ نوحه ایلر ایدیلر اما او دیدی آغلامیون اولیوبدر آنجق یاتور * اما اونه کولر ایدیلر
 ۵۴ چون ییلدیلر که قز اولوبدر * اوده هامیسنی اشیکه چیخاردوب قزن الندن طوندی
 ۵۵ و چاغروب دیدی ای قز دور * و اونن روحی قایدوب اوساعتده قانجادی
 ۵۶ و عیسی بیوردیکه اونه یمکه زاد ویرلسون * و اونن والدینی حیران اولدیلر اما او
 اولن امر ایلدیکه یو کیفیتی هیچ کسه دییون *

دقوزنجی باب

- ۱ واوز اون ایکی شاکردینی یاننه چاغروب هامی جنلر اوستنه و ناخوشلقلری
 ۲ صاغالتمق ایچون اولر قوت و حکومت ویردی * و اولری کوندردیکه اللّٰه
 ۳ پادشاهلغنی و عطا ایلسونلر و ناخوشلری صاغالتمسونلر * و اولر دیدی یول ایچون
 هیچ زاد کوترمیون نه عصا و نه جاتنه و نه چورک و نه پول و نه ده هر برزه ایکی
 ۴ کونینک اولسون * و هر ایوه که کیره سز او یردن چیخانه کمین اوراده قالون * و نه
 ۵ قدر که سزی قبول ایلسه لر او شهردن چیخانهک ایاقلرزن توزینی ده سلکون تا اولر
 ۶ شهادت اولسون * اولرده چیخوب انجیلن مؤده سنی ویر ویر و هر یرده صاغالده
 صاغالده کندلری کرر ایدیلر *
 ۷ و هیرودس که مملکتن درتدن برینن حاکمی ایدی اونن هامی ایلدیکلرینی اشیدوب
 شبهه به دوشدی اونندن اوتری که بعضیلر دیر ایدیلر که بجیمی اولیلردن قیام ایلیوبدر

۸ و بعضیله دپیر ایدیلر که الیاس ظهور ایلیویدر و اوزکه لر ده که قدیم پیغمبرلردن
 ۹ بریسی قالحویدر * هیرودس ده دیدی من یحیی نن باشنی کسدردم اما بو کیمدر که
 اونن حقنه بيله زادلر اشیدرم و اونن کورمک استرایدی *

۱۰ و رسوللر قایدوب ایلدیکلری زادلرن هامیسنی عیسی به نقل ایلدیلر او ده اولری
 کونروب علیحه بیت صیدا آدلی شهرن اطرافنه اولان بر چول بر چسکلی *
 ۱۱ و جمعیتلر ییلوب اونن دالنجه کتدیلر او ده اولری قبول ایلیوب اللهن پادشاهلغین
 ۱۲ خصوصنه اولر اینن دانشر ایدی و شفایه محتاج اولانلری صاغالدر ایدی * و کون
 اکلمکه باشلیانده او اون ایکی نفر یاننه کلوب اونه دیدیلر که خلقی مرخص ابله که
 اطرافنه اولان کندله و زمیله کیدوب راحلنسونلر و خوراک تاپسونلر بو سبیدن که
 ۱۳ بوراده بر چول یرده ایک * اما او اولره دیدی سز اولره خوراک و برون اولر ده
 دیدیلر بزم بش چورک و ایکی بالفدن سوای بر زادمز بوخدر مکر کیدوب بو های
 ۱۴ خلق ایچون خوراک صانون آاق * چونکه تخمینا بش مهن نفر کشی وار ایدیلر او
 ۱۵ ده اوز شاگردلرینه دیدی اولری الی الی دسته دسته اوطوردون * اولر ده بيله
 ۱۶ ایلیوب هامیسنی اوطورتدیلر * پس اوزی او بش چورکی و ایکی بالفی کونروب
 و ککه باخوب اولری تبرک ایلدی و پارچه لیوب شاگرداره و یردی که خلقن قباغنه
 ۱۷ قویسونلر * و هامیسی ییوب دویدیلر و اولردن آرتق قالان پارچه لردن اون ایکی
 سید کونرلدی *

۱۸ و واقع اولدیکه او یالفوزجه دعا ایلینده شاگردلری اونن اینن ایدیلر و اولردن
 ۱۹ صورثوب دیدی خلق منه کیم ام دپیرلر * اولرده جواب و یروب دیدیلر که تعمید
 ۲۰ و یرن یحیی و بعضی ده الیاس و بعضی ده قدیم پیغمبرلردن بریسی قالحویدر دپیرلر *
 و اولره دیدی آیا سز منه کیم ام دپیرسز پطرس ده جواب و یروب دیدی اللهن
 ۲۱ مسیحی سن * اوده اولره برک قدغن ایلیوب دیدی بونی هیچ کسه دیمون * و دیدیکه
 ۲۲ کرک آدم اوغلی چوخ زحمتلر چکسون و آق صقللردن و یوک کاهنلردن و علمادان
 ۲۳ رد اولنسون و اولدرلسون و اوچخی کوند قیام ایلسون * و هامیسنه دیدی آکر بر

- کس دالمجه کلمک استهسه اوزینی انکار ایلسون وهرکون اوز حاجنی کورتروب منه تابع
 ۲۴ اولسون * چونکه هرکس که اوز جانی قورتارمق استهسه اونی هلاک ایلجه جگر
 ۲۵ وهرکس که اوز جانی منم ایچون هلاک ایلسه اونی قورتاره جقدر * چون آدمه نه فایده
 ۲۶ وار اگر نام دنیانی قزانسون اما اوزینی هلاک ایلسون یا ایترسون * چونکه هرکس
 که مندن وسوزلردن اوتانسه آدم اوغلی ده اوزینن و آناسنن و مقدس ملکرینن
 ۲۷ جلالی اینن کلن وقتده اوندن اوتانه جقدر * ومن دوغری دیرم سزه که بوراده
 حاضر اولاندن بعضیسی وار که الله پادشاهلغنی کورینجه اولومی دادمیه جقدر لر *
 ۲۸ و واقع اولدیکه تخمینا سکر کون بو سوزلردن صوره پطرس و یوحنا و یعقوبی
 ۲۹ کورتروب دعا ایلک ایچون داغه چیخدی * و او دعا ایلینک بوزینن صورتی
 ۳۰ دکشادی و پالتاری آق و شفقلی اولدی * و ناکاه ایکی کشتی اونن اینن دانشر ایدیلر
 ۳۱ که موسی و الیاس ایدیلر * که جلال اینن کورینوب اونن اورشلیمنه نامه
 ۳۲ بتوره جک خروجی خصوصنه دانشر ایدیلر * و پطرس و بولداشلیری یوخی دن
 باصلهش ایدیلر و اویاناندن اونن جلالنی و اونن اینن دوران او ایکی کشینی کوردیلر *
 ۳۳ و واقع اولدیکه اولر اوندن آبریلان وقتده پطرس عیسی یه دیدی ای معلم بوراده
 اولوق بزم ایچون یحشی در پس اوچ مسکن قایراق برینی سنه برینی موسی یه برینی الیاسه
 ۳۴ اما ییلمر ایدی که نه دیر ایدی * و او بو سوزلری دانشاندن بر بلوط کلوب اولر
 ۳۵ کولکه صالیدی و اولر بلوطه کیرنک قورخدیلر * و بلوطدن برسس کلوب دیدی
 ۳۶ بو درسو کلی اوغلم اونه قولاق آصون * و سسن واقع اولمغند عیسی بالقوز تاپلیدی
 و اولر سکوت ایلوب کوردیکلری زادلری او کونلرده هیچ کسه نقل ایلدیلر *
 ۳۷ و او کونن صباحند وقت که داغدن بنور ایدیلر واقع اولدیکه چوخلی خلق اونه
 ۳۸ راست کلدی * و ناکاه خلقدن بر کشتی فریاد ایلوب دیدی ای معلم سنه یالوارم
 ۳۹ باخ اوغله بو سبیدن که برجه اوغلم در * و بر روح اونی طوتور و او ساعت او
 چغیرر و آغزی کوپکلنوب او اونی یه چرپر و اونی ازوب کوچ اینن اوندن رد
 ۴۰ اولور * ومن شاگردلر که یالوارم که اونی چیخارتسونلر اما قادر اولمادیلر * عیسی ده
 ۴۱

- جواب ویروب دیدی ای ایمانسر وترس طایفه نه زمانه کمین سزن اینن قالم وسنه
- ۴۲ محمّل اولم اوغلکی بورایه کتور* واو هنوز کلور ایدی که جنّ اوئی بی چرپوب چباتندی اما عیسی ناپاک روحه عتاب ایلیوب واوغلانی صاغالوب آتاسنه دالی
- ۴۳ ویردی* وهامیسی اللّٰه عظمندن حیران اولدیلر وهامیسی عیسی ایلین زادله
- ۴۴ تعجب ایلینه او اوز شاگردلرینه دیدی* بو سوزلری یادلر زده صاخلیون که آدم
- ۴۵ اوغلی آدملرن اللرینه تسلیم اولنه جقدر* اما اولر بو سوزی آنلامادیلر واولردن کیزلنمش ایدی که اوئی درک ایلمه لر وبو سوزن خصوصتک اوندن سؤال ایلمکه
- ۴۶ قورخر ایدیلر* واولرن آراسنه بر مباحثه دوشدی که اولردن هانسیسی بیوک
- ۴۷ اوله* عیسی ده اولرن قیلرینن فکرینی بیلوب بر اوشاق آلدی واوز یاننده ایاق
- ۴۸ اوسته صاخلادی* واولره دیدی هرکس که بو اوشاغی منم آدم اینن قبول ایلسه منی قبول ایلر وهرکس که منی قبول ایلسه منی کوندرنی قبول ایلر چونکه هرکس
- ۴۹ که سزن هامیزن آراسنه کچیکراق در بیوک همان او در* ویوحنّا جواب ویروب دیدی ای معلّم بر آدمی کوردک که سنن آدک اینن جتّلر چیخارد ایدی واونی
- ۵۰ منع ایلدک بو سبیدن که بزم اینن سنن دالکجه کتور* عیسی ده اونه دیدی منع ایلمیون چونکه بزم ضدّ اولیان طرفمزدن در*
- ۵۱ وواقع اولدیکه کوکه عروج ایلمکن کونلری یاخینلاشانده اورشلیمه کتمک ایچون اوز
- ۵۲ یوزینی دوغرلندی* واوز قباغچه خدمتکارلر کوندردی واولر کیدوب تدارک کورمک
- ۵۳ ایچون ساریه لی لرن بر کدینه کیردیلر* اما اوئی قبول ایلدیلر بو سبیدن که اونن
- ۵۴ قصدی اورشلیمه کتمک ایدی* وشاکردلری یعقوب ویوحنّا بونی کورند دیدیلر یا ربّ آیا استرسن که نیجه که الیاس ایلدی دیک کوکدن اود دوشوب اولری تلف
- ۵۵ ایلسون* اما او دونوب واولره عتاب ایلیوب دیدی بیلرسز که نه قسم روحدن
- ۵۶ سز* چونکه آدم اوغلی آدملرن جاننی هلاک ایلمکه کهدی اما نجات ویرمه که پس براوزکه کند کتدیلر*

۵۷ وواقع اولدیکه اولر یولک ایکن برکیمسه اونه دیدی یا ربّ هرایه که کیدسن

- ۵۸ من دالجه کلورم * عیسی ده اونه دیدی تولکیلرن دمکلری و هوا قوشلرین
 ۵۹ یوالری وار اما آدم اوغلن بر یری یوخ در که باشی اورایه قویسون * و بر
 اوز که سنه دیدی دالجه کل اوده دیدی یا رب منه اذن ویر که کیدوب اول آنای
 ۶۰ دفن ایلم * اما عیسی اونه دیدی قوی اولیلر اوز اولیلرینی دفن ایلسونلر اما سن
 ۶۱ کیدوب اللهن پادشاهلغندن اوتری خبر ویر * و بر اوز که سی ده دیدی یا رب من
 ۶۲ دالجه کلورم اما اول منه اذن ویر که ایومک اولانلر خدا حافظ ایلم * عیسی ده
 اونه دیدی هر کس که اوز النی خیشه قویوب دالی به باخسه اللهن پادشاهلغنه قابل دکل *

اونغی باب

- ۱ و بوندن صوره رب اوز که یتیمش نفری ده تعیین ایلیوب اولری اوز قباغجه ایکی
 ۲ ایکی هر شهر ویر کوندردی که اوزی اورایه کیدجک ایدی * و اولر دیدی
 بچن چوخ اما بچینیلر آز درلر پس بچین صاحبنه یالوارون که اوز بچینه بچینیلر
 ۳ چخارتسون * کیدون بو در من سزی قوزیلر کی قورتلر آراسنه کوندرم * نه کیسه
 ۴ و نه جاتنه و نه باشاق کوترون و یولک هیچ کسه سلام ویرمیون * و هر ایوه که کیر سز
 ۵ اول دیون بو ایوه سلام اولسون * و اگر اوراده سلام اهلی اولسه سلامز اون
 ۶ اوستنک قاله جقدر و یوخسه سلامز سنه قاید جقدر * و همان او ایوده قالون و اولرنکندن
 ۷ ییوب ایچون چونکه مزدور اوز مزدینه لایق در وایودن ایوه کوچمیون * و هر
 ۸ شهر که کیر سز اگر سزی قبول ایلسه لر هر زاد که قباغنه قبوله بیون * و اوراده
 اولان ناخوشاره شفا باغشلیون و اولر دیون اللهن پادشاهلغی سنه یاخینلاشوبدر *
 ۹ و هر شهر که کیر سز اگر سزی قبول ایلسه لر اونن کوچلرینه چغوب دیون *
 ۱۰ شهرزدن بنه یاپشان توزی ده سنه سیکرک اما بونی بیلون که اللهن پادشاهلغی سنه
 ۱۱ یاخینلاشوبدر * و سنه دیرم که او کوند سدومن حالی او شهرن حالندن آسانراق
 ۱۲ اوله جقدر * وای سنه ای خورازین وای سنه ای بیت صیدا او سبیدن که اگر سزده
 واقع اولمش معجزات صور و صیدوندن واقع اولسه ایدیلر البته چوخدن پلاسک و کولک

- ۱۴ اوطوروب توبه ایلر ایدیلر * اما دیوان کوننه صور و صیدونن حالی سزن حالزدن
- ۱۵ آسانراق اوله جقدر * وسن ای کفرناحوم که کوکه کمین اوجالنبسن اولوم
- ۱۶ عالمنه کمین بندرله جکسن * وسنه قولا ق آسان منه قولا ق آصر و سزی رد ایلن
- ۱۷ منی رد ایلر و منی رد ایلن منی کوندرفی رد ایلر * واو یتمش نفر خوشحالیق اینن
- ۱۸ قایدوب دیدیلر یا رب جئله ده سنن آدک اینن بن اطاعت ایلرلر * اوده اوله
- ۱۹ دیدی من شیطانی کوردم که ایلدرم کی کوکن دوشرایدی * بودر من سنه ایلانلر
- و عفریلر اوستنه باصق قدرتی و دشمنن هامی قوتی اوستنه حکومت و یردم و هیچ زادسنه
- ۲۰ ضرر یتیمه جکدر * ولاکن بوندن خوشحال اولیون که روحلر سنه اطاعت ایلرلر
- ۲۱ اما آرتق اوسبیدن شاد اولون که آدلرز کوکلرده یازلویدر * اوساعت عیسی روحه
- شاد اولوب دیدی ای کوک اینن یرن صاحبی آنا سنه اقرار ایلرم که بو زادلری
- ییلچیلردن و آنلیانلردن کیزلیدن و اوشاقله آشکار ایلدن بلی ای آنا اوسبیدن که
- ۲۲ سنن رضاک بیله ایدی * هر زاد آنامدن منه تسلیم اولندی و هیچ کس بیلر که
- اوغل کیم در مکر آنا و آنا کیم در مکر اوغل و او کیمسه که اوغل اونه آشکار
- ۲۳ ایلک استیه * و شاکردله دونوب علیچه اوله دیدی خوشا او کوزلرن حالنه که
- ۲۴ سز کورن زادلری کورلر * چون من سنه دیرم که چون پیغمبرلر و پادشاهلر او
- زادلری کورمک استدیلر که سز کوررسز اما کورمدیلر و سز اشیدن زادلری استدیلر
- که اشتسونلر اما اشتمدیلر *

- ۲۵ و بودر بر فقیه قالحوب اونی امتحان ایلک اینن دیدی ای معلّم نه ایلیم که ابدی
- ۲۶ حیاته وارث اولم * اوده اونه دیدی شریعتنه نه یازلویدر نیچه او خورسن * او
- ۲۷ ده جواب و یروب دیدی ربّ اللّهی نام قلبگدن و نام جانگدن و نام قوتگدن و نام
- ۲۸ فکرگدن سوهسن و قونشیمکی اوزک کی * اوده اونه دیدی دوغری جواب و یردن
- ۲۹ بونی آبله و حیات ناپارسن * اما او اوزبنی صادق کورستمکه استیوب عیسی به دیدی
- ۳۰ قونشم کیمدر * عیسی ده جواب و یروب دیدی بر آدم اورشایمندن ارجایه ینر
- ابدی و حرامیلر راست کلدی که اونی صوبوب و یارالیوب و اونی نیم جان قویوب

- ۲۱ کتدیله * اتفاقاً بر کاهن او یول اینن ینر ایدی و اونی کوروب مقابل کناردن کچدی *
- ۲۲ و همچنین بر لاویلی که اورادن کیدر ایدی کلوب اونی کوروب مقابل کناردن
- ۲۳ کچدی * اما بر سماریه‌لی یول اینن کیدنه اونن یانته یتشوب اونی کورند رحمی
- ۲۴ کلدی * و اونه یاخینلاشوب یاره‌لرینه زیتون یاغی اینن شراب توکوب اولری باغلادی
- و اونی اوز اولاغنه مندروب اونی کاروانسرایه کتوردی و اونه متوجه اولور ایدی *
- ۲۵ و او کونن صباحی کیدنه ایکی دینار چیخاردوب و اودا باشیه و یروب دیدی اونه
- ۲۶ متوجه اول و هرنه که آرتق خرج ایله سن من قایداند سنه ویرجکم * ایندی سنه
- ۲۷ نیجه کورنور او اوچدن هانسیسی حرامیلر راست کلنن قونشیسی اولدی * او
- ده دیدی او که اونه رحم ایلدی عیسی ده اونه دیدی کت سن ده همان بیله آیه *
- ۲۸ و واقع اولدی که اولر یولک ایکن برکنده کیددی و مرتا آدلی بر عورت اونی اوز
- ۲۹ ابونه آپاردی * و اونن مریم آدلی بر باجیسی وار ایدی که عیسی نن ایاقلرینن یانند
- ۳۰ آکلشوب کلامنی اشیدر ایدی * و مرتا چوخ خدمت ایلمک اینن تنکه ایدی
- و یانند دوروب دیدی یا رب آیا کورمرسن که باجم منی خدمت ایلمک یالغوز
- ۳۱ قویوبدر اونه دی که منه کومک ایلسون * اما عیسی جواب و یروب اونه دیدی
- ۳۲ ای مرتا مرتا سن چوخ زادلردن اوتری غصّه چکرسن و پیریشان سن * اما بر زاده
- در احتیاج و مریم بخشی قسمتی سچوبدر که اوندن آلمان *

اون برنجی باب

- ۱ و او بر برده دعا ایلیوب فارغ اولاندن صوره واقع اولدی که شاگردلرندن بری
- اونه دیدی یا رب دعا ایلمکی بنه اوکرت نیجه که بجی ده اوز شاگردلرینه اوکرتدی *
- ۲ او ده دیدی دعا ایلند دپون ای کوکلرده اولان آنامز آدک مقدس اولسون
- ۳ پادشاهلغک کلسون ارادتک نیجه که کوکله برده ده اجرا اولسون * کفایت اولان
- ۴ چورکمری بوکون ده بنه ویر * و کناهلرمزی بنه باغشلا چونکه اوزمزدده هر بنه
- ۵ بورجلی اولانه باغشلیرق و بزی امتحانه کتورمه اما بزی شیردن قورتار * و اولر

- دیدى سزدن کیم وار که بر دوستی اوله وکیجه یاریسند بانه کیدوب اونه دیبه ای
- ۶ دوستم منه اوچ چورك بورج ویر* چونکه بر دوستم یولدن یاغمه کلوبدر و قباغنه
- ۷ قویغه زادم بوخدر* واوده ایچریدن جواب ویروب دیبه که منه زحمت ویرمه
- چونکه قایی باغلانوبدر و اوشاقلرم ده منم اینن بورغان دوشک ایچندک یاتوبدرلر
- ۸ قالحوب سنه ویر ییلمن* من سزه دپرم که اگرچه دوستلق سبیدن اوتری قالحوب
- ویرمه کنه اونن اوصاندرمغی جهتنه دوروب نه قدر که اونه لازم اولسه ویر*
- ۹ من ده سزه دپرم که استیون وسنه ویرلور آخارون و تاپارسز قایی دوکون و آچلور*
- ۱۰ چونکه هر استین آور و آخاران تاپار و قایی دوکون آچلور* و سزدن هانسی آنا
- ۱۱ وار که اگر اوغلی اوندن چورك استهسه اونه داش ویر یا اگر بالق استهسه بالق
- ۱۲ یرنک اونه ایلان ویر* یا اگر یورطه استهسه اونه عقرب ویر* ایندی اگر سز
- ۱۳ که شیر سز اوشاقلرزه بخشی بخشلری ویرمه ییلور سز پس نه قدر آرتق کوکک اولان
- آناز اوندن استینلر روح القدسی ویر جکدر*
- ۱۴ واو بر لال جنّ چیخارد ایدی و واقع اولدیکه جنّ چیخاند او لال دانشدی
- ۱۵ و جمعیتلر تعجب ایلدیلر* اما اولردن بعضیسی دیدیلر جنّلری جنّلرن رئیس بیلعزبول
- ۱۶ اینن چیخارد* و بعضیسی اونی امتحان ایلک اینن اوندن کوکدن بر علامت
- ۱۷ استدیلر* اما او فکرلرینی بیلوب دیدی هر مملکت که اوزی اوزینه مخالف اوله
- ۱۸ خراب اولور و ایوایوه ضدّ اولاند یخلور* پس اگر شیطان ده اوز اوزینه مخالف اوله
- پادشاهلی نه طور اینن دوام ایلجه جک او سبیدن که سز دپرسز من جنّلری بیلعزبول
- ۱۹ اینن چیخاردم* اگر من جنّلری بیلعزبول اینن چیخاردم پس سزن اوغللر اولری
- ۲۰ کیمن واسطه لغی اینن چیخاردلر بوندن اوتری سزه حکم ایلینلر اولر اوله جقدرلر* اما
- اگر من جنّلری اللّهن برماغی اینن چیخاردم بو حالک اللّهن پادشاهلی سزه یتشوبدر*
- ۲۱ و اگر قوتلی کیمسه اسبابلنمش اوز حصارینه کشیک چکسه اونن وار اولانی سلامت
- ۲۲ قالور* اما اگر اوندن قوتلیراق کیمسه اوستنه کلوب اونه غالب اوله اسبابلرینی
- ۲۳ که اولردن خاطر جمع اولمش ایدی کوترر و تالاننی پایلر* منم اینن اولمیان منه ضدّ در

۲۴. ومن اینن یغمیان داغیدر * وقت که ناپاک روح بر آدمدن چیخه صوسز برلر ایچندن
- ۲۵ دولانوب راحتق آخنارر و تاپمیانک دیر او ایوه قایدیم که اوندن چیخشم * و کلوب
- ۲۶ اونی سپورلمش و بزغش ناپر * او وقت کیدوب اوزندن دها پیس یدی اوزکه
- روحی اوزی اینن کتورر و کیروب اوراده ساکن اولورلر و او آدمن آخری اولندن
- ۲۷ بدتر اولور * و واقع اولدیکه بو سوزلری دپین وقتک جمعیتدن بر عورت اوجا
- سس اینن اونه دیدی خوشا سنه حامله اولان رحمن و سنی امزدرن ایچکلرن حالته *
 ۲۸
 ۲۹ اما او دیدی یلی خوشا اللهن کلامنی اشیدوب اونی حفظ ایلینلرن حالته * و خلق
- چو خلق اینن جمع اولاند دانشمغه باشلادی که بو طایفه شریر در علامت آخنارر اما
- ۳۰ یونس پیغمبرن علامتندن سوای اونه علامت ویرلیه جکدر * چونکه نیجه که یونس
- نینویلر ایچون علامت اولدی آبله ده آدم اوغلی بو طایفه ایچون علامت اوله جقدر *
- ۳۱ جنوب ملکه سی دیوانک بو طایفه نن کشیلری اینن دوروب اوله حکم ایلیه جکدر
- او سبیدن که او سلیمان حکمتی اشمکه یرن نهایتلرندن کلدی و بو در بوراده سلیمانن
- ۳۲ دها بیوکی وار * و نینوین کشیلری دیوانک بو طایفه اینن قالحوب اوله حکم
- ایلیه جکدرلر بو سبیدن که اولر یونسن و عطفی ایچون توبه ایلدیلر و بو در بوراده
- ۳۳ یونسدن دها بیوکی وار * و هیچ کس چراغی یاندروب کیزلین یرن یا قاب آلتنه
- ۳۴ قوماز اما چراغیا اوستنه که کیرنلر اشینگی کورسونلر * بدنن چراغی کوز در پس
- اگر کوزک صاف اوله هامی بدنک اشینگی اولور اما اگر شریر اولسه بدنک ده قرانلق
- ۳۵ اولور * پس متوجه اول که سنک اولان اشین قرانلق اولیه * پس اگر بدنک
- ۳۶ ناما اشینگی اولوب آبله که بر ذره قرانلق اولیه او وقت هامیسی اشینگی اوله جقدر بر
- چراغ کی که اوز شعله سی اینن سنی اشینلدر *
- ۳۷ و او دانشر ایکن بر فریسی اونه بالواردیکه کلوب اونن اینن نهار یسون او ده
- ۳۸ کیروب سفنه به اکلشدی * و فریسی چون کوردی که نهار یمکن ابرعلی تعمید
- ۳۹ اولنادی تعجب ایلدی * اما رب اونه دیدی ایندی سز فریسیلر کاسه و بوشقابن
- ۴۰ اشیکنی پاک ایلرسز اما ایچز جبر و شرارت اینن دولی در * ای فکر سز لر آبا اشیکی

- ۴۱ قایران ایچرینی ده قایرمیویدر * اما واراولانزی صدقه ویرون وبودر هامیسی سزن
- ۴۲ ایچون پاک اولور * اما وای سزه ای فریسیلر بو سبیدن که سز نعتاع و سداب و هر طور سبزیانن عشرینی ویررسز اما دیواندن واللّٰهن محبتندن کچرسز بولری ویرمق
- ۴۳ واولری قویماق کرک در * وای سزه ای فریسیلر بو سبیدن که سز کشتلرده صدر
- ۴۴ مجلسی وچارسولرده سلام آلمنی سورسز * وای سزه ای ریاکار علما و فریسیلر بو
- ۴۵ سبیدن که نامعلوم قبرلر کی سز که اولرن اوستندن کرن آدملر بیایزلر * او وقت فقیه لردن بری جواب ویروب اونه دیدی ای معلّم آیا بو سوزلری دیمک اینن بزی ده
- ۴۶ مذمت ایلرسن * اوده دیدی وای هم سزه ای فقیه لر بو سبیدن که آدملر جتینلق
- ۴۷ اینن آپارلان یوکلر یوکلرسز اما اوز برماقلرزن برجه سی اینن او یوکلر دکمرسز * وای
- ۴۸ سزه بو سبیدن که پیغمبرلرن قبرلرینی تعمیر ایلرسز اما آتالرز اولری اولدر دیلر * بو
- حاله اوز آتالرز ایشارینه شهادت ایلیوب اولر قایل سز بو سبیدن که اولر
- ۴۹ پیغمبرلری اولدر دیلر و سزده اولرن قبرلرینی تعمیر ایلرسز * بونن ایچون اللّٰهن حکمی دیدی اولرن یانه پیغمبرلر و رسوللر کوندره حکم که اولرن بعضیلرینی اولدره جکدرلر
- ۵۰ و قاوه جقدرلر * تا که دنیانن خلقتندن بو یانه جمله پیغمبرلرن توکلش قانی بو
- ۵۱ طایفه دن طلب اولنه * هایلن قانندن قربانگاه اینن هیکلن آراستنه هلاک اولنان
- ۵۲ ذکر یانن قاننه کمین بلی سزه دپرم که بو طایفه دن طلب اولنه جقدر * وای سزه ای فقیه لر بو سبیدن که معرفتن آچارینی کونرو سز اوزز کیرمدز و کیرنلر ده مانع اولدز *
- ۵۳ و او بو سوزلری اولر دپنه علما و فریسیلر چوخ زادلرن خصوصنه اوندن
- ۵۴ صور شقی اینن اونه مزاحم اولمغه باشلادیلر * و کمینک دوروب آغزندن بر سوز آلامغه آخنارر ایدیلر تا که اوندن شکایت ایلسونلر *

اون ایکنجی باب

- ۱ او وقت که حسابسز خلق اونن یاننه کلش ایدیلر آیه که بر برینی باصر ایدیلر باشلیوب اوز شاگردلرینه دیدی اولر فریسیلرن خمیر مایه سندن که ریاکارلق در

- ۲ احتیاط ایلیون * چونکه هیچ ایله اورنلی زاد بوخدر که آشکار اولیه ونه کیزلین که
- ۳ ییلنیه * بولرن برعکسن هرنه که قرانلق دیوبسز اشینخ اشیدله جک وهرنه که
- ۴ اوطاقلرده قولانغه دیوبسز داملرده ندا اولنه جقدر * پس سز دوستلره دیبرم که
- اولردن که بدنی اولدرلر واوندن سوای بر آرتق زاد ایلمکه قادر دکلر قورخمون *
- ۵ اما سزه کورسدم که کرک کیمدن قورخه سز اوندن قورخون که اولدرندن صوره
- ۶ جهنمه صالمغه قدرتی وار بلی سزه دیبرم که اوندن قورخون * آیا بش سرچه ایکی
- ۷ قره پوله صانلر واولرن هیچ بریسی اللهن حضورنه یاددن چیخارلش دکل * اما
- سزن باشزن های توکلری ده حساب اولوبدر پس قورخمون چونکه چوخ
- ۸ سرجهلردن افضل سز * وسزه دیبرم که هرکس که منی آدملرن حضورنه اقرار ایلسه
- ۹ آدم اوغلی ده اللهن ملکترین حضورنه اونی اقرار ایلیه جکدر * ومنی آدملرن حضورنه
- ۱۰ انکار ایلین ده اللهن ملکترین حضورنه انکار اولنه جقدر * وهرکس که آدم اوغلنه
- ۱۱ برکفر دیسه اوننه باغسلانور اما روح القدس کفر دینه باغسلانیه جقدر * ووقت
- که سزی کشتار و رئیسلرن و حاکملرن حضورنه کنورسه لر فکری اولیون که نیجه یا
- ۱۲ نه جواب وبع سز یا نه دیه سز * چونکه روح القدس همان ساعت دانشمغه کرک
- اولان زادلری سزه اوکرده جکدر *
- ۱۳ وجمعیتدن بر نفر اوننه دیدی ای معلّم قداشمه دی که میراثی منم اینن قسمت
- ۱۴ ایلسون * او ده اوننه دیدی ای آدم منی سزه کم حکم یا تقسم ایلین تعیین ایلدی *
- ۱۵ واوله دیدی باخون وطمعدن احتیاط ایلیون بو سبیدن که بر آدمن حیاتی مالین
- ۱۶ چوخلغنه باغلی دکل * واوله بر مثل کتوروب دیدی بر دولتی آدمن زمیسی چوخ
- ۱۷ برکنلی اولدی * پس اوزنک فکر ایلیوب دیدی نه ایلم بو سبیدن که یرم بوخدر
- ۱۸ که حاصلاتی اوننه یغم * پس دیدی ییله ایلیه جکم انبارلری بخوب دها بیوکلرینی
- ۱۹ قابرجم وهای حاصلاتی و بخشی زادلری اوراده یغه جغم * وجامه دیه جکم ای
- جان سنن چوخ ایلر ایچون چوخ بخشی زادلرک وار آرام طوت بی وایچ ولدت اپار *
- ۲۰ اما الله اوننه دیدی ای فکرسز همان بو کیجه جانکی سندن دالی استیه جکدر لر آبا

- ۲۱ هرنه که تدارك ایلوبسن کیمن اوله جقدر * بيله دراو که اوزینه خزینه یغیر و الله
- ۲۲ دولتی دکل * واوز شاکردلرینه دیدی اونن ایچون سزه دپیرم جانز ایچون فکری
- ۲۳ اولیون که نه پیه جکسز ونه ده بدنز ایچون که نه کییه جکسز * جان طعمدن و بدن
- ۲۴ پالتاردن آرتق در * قارغه له باخون که نه اگرلر ونه بچرلر ونه مخزنلری و انبارلری
- ۲۵ وارکنه الله اوله روزی یتیرر سز قوشلردن نه قدر افضل سز * سزدن کیم وار که
- ۲۶ چوخ فکر ایلمک اینن بر آرشین اوز بوپینه آترمغه قادر اوله * پس اگر بيله جزوی
- ۲۷ زاده قادر دکل سز نه ایچون سایر زادلردن اوتری فکر ایلر سز * لاله له باخون
- که نیجه بیورلر اگرچه نه ایشلرلر ونه اگرلرلرکنه من سزه دپیرم که سلیمان ده هامی اوز
- ۲۸ جلالنک اولرن بریسی کی کینممش ایدی * و اگر الله زمین اوتقی که بو کون
- موجود در و صباح تنوره صالنور بو طور اینن کییندرر پس نه قدر آرتق سزی ای
- ۲۹ کم اعتقادیلر * پس آختارمیون که نه پیه جکسز یا نه ایچه جکسز و بولرن قیدنک
- ۳۰ اولیون * چونکه بو هامی زادلری دنیانن طایفه لری آختارلرلر اما سزن آتاز بیلور
- ۳۱ که بوزادلن محتاج سز * اما الله پادشاهلغی آختارون و بو زادلرن هامیسی ده سزه
- ۳۲ علاوه ویرله جکدر * قورخما ای کچیک سوری بو سبیدن که آتازن رضایی بو در
- ۳۳ که پادشاهلغی سزه ویرسون * هرنه وارز در صاتوب صدقه و بیرون و اوزز ایچون
- کهنه لین کیسه لر و کوکلرده اسکلمین خزینه لر تدارك ایلون که اوراده نه اوغری
- ۳۴ باخینلاشور ونه کوه خراب ایلر * چونکه هراده که خزینه ز اولسه کویکلز ده
- ۳۵ اوراده اوله جقدر * بیللر باغلاش و چراغلرلر یانان اولسون * وسز او آدم لر
- کی اولون که آغالرینن تویدن قایتاغنه منتظر درلر تا که او کلوب قاپینی
- ۳۷ دوکنک او ساعت اونه آچسونلر * خوشا او قوللرن حالنه که آغا کلنک اولری
- اوباق تاپسون دوغری دپیرم سزه که ییلنی باغلیوب اولری سفریه اکلشدره جکدر
- ۳۸ و یانلرینه کلوب اوله قوللق ایلیه جکدر * و اگر ایچی نوپنک کلوب اولری بو
- ۳۹ حالک تاپسه خوشا او قوللرن حالنه * اما بونی بیلون که اگر ابو صاحبی اوغربنن
- نه ساعتک کلمکی ییلسه ایدی هرآینه اوباق قلوب قویماز ایدی که اوز ابوی یارلسون *

- ۴۰ اونن ایچون سز ده حاضر اولون بوسیدن که کان آپارمادیغز ساعتد آدم اوغلی
 ۴۱ کله جکدر * پطرس ده اونه دیدی یا رب آیا بو مثلی بزه دیبرسن یا هامیلو * رب
 ۴۲ ده دیدی آیا کم در او امین و عقلی ناظر که آغاسی اونی اوز علمه جانن اوستند
 ۴۳ نصب ایلیه که اولر ایچون مقرر اولمش خوراک و قتنه ویرسون * خوشا او قولن
 ۴۴ حالنه که آغاسی کلند اونی بیله مشغول کورسون * دوغری دیبرم سزه که اونی اوز
 ۴۵ های اموالی اوستنه نصب ایلیه جکدر * اما اگر او قولن اوز قلبنه دیسه که آغام
 کلمک یوبانور و باشلیوب قوللری و قراواشلیری دوکسه و یوب ایچوب کیفلسه *
 ۴۶ هرآینه انتظارنه اولمادیغی کوند و بیلمدیگی ساعتد او قولن آغاسی کله جکدر
 ۴۷ و اونی ایکی شقه ایلیوب اونن پایی ایمانسرلر اینن مقرر ایلیه جکدر * و او قول
 که آغاسن ارادتت ییلوب حاضر اولیه و اونن خواهشی عمله کتورمیه چوخ
 ۴۸ دوکله جکدر * اما اگر بیلمیوب کونکه لایق اولان ایشلر ایلسه از دوکله جکدر
 و هرکسه که چوخ ویرلویدر اوندن چوخ طلب اولنور و هرکسه که چوخ تاپشورلویدر
 ۴۹ اوندن آرتق استیه جکدرلر * من بیه اود صالمق ایچون کلمش و کاشکی ایندی
 ۵۰ آلمش اوله ایدی * اما منم ایچون بر تعمید وار که کرک اونن اینن تعمیدلم و او
 ۵۱ تمام اولانه کمین نیجه تنک ام * آیا کان ایرسر که من بیه آراملق ویرمک ایچون
 ۵۲ کلمش یوخ اما سزه دیبرم که آیرمق ایچون کلمش * چونکه بوندن صوره بر ایوده
 ۵۳ بش نپردن اوچی ایکسینه و ایکسی اوچنه ضد اوله جقدرلر * آنا اوغله
 و اوغل آنایه آنا قز و قز آنایه قاین آنا اوز کلیننه و کلین اوز قاین آناسنه
 ۵۴ ضد اوله جقدرلر * و جمعیتلر بونی ده دیدی نه وقتکه کوررسز بلوط مغربدن
 ۵۵ چیغراو ساعت دیبرسز که یاغش یاغ جقدر و بیله اولور * ونه وقت که جنوب
 ۵۶ یلی اسه دیبرسز که ایستی اوله جقدر و اولور * ای ریاکارلر برن و کوکن یوزینه
 ۵۷ تمیز ویر ییلورسز پس بو زمانه نیجه تمیز ویرمرسز * ونه ایچون اوز اوززدن
 ۵۸ حقیقته کوره حکم ویرمرسز * مدعیگ اینن رئیس یاننه کیدند سچی آیلکه که یولک
 ایکن اوندن قورتله سن مبادا که سنی حاکمن یاننه چکسون و حاکم ده سنی محصله

۵۹ تاپشورسون و محصل ده سنی زندانه صالحسون * سته دپرم که آخرنجی فلوسی ادا ایلمنجه اورادن هرکز چیمیه جقسن *

اون اوچنجی باب

- ۱ واو وقت حاضر اولاندن بعضیسی او جلیلیلردن اوتری اونه خبر ویردیلر
- ۲ که پپلاطس اولرن قاننی قربانلری اینن قارشدرمش ایدی * وعیسی ده جواب ویروب اوله دیدی آیا خیال ایلسرز که بو جلیلیلر هامی جلیلیلردن آرتق کناهکار
- ۳ ایدیلر که بو زادلری چکدیلر * من سزه دپرم یوخ لاکن اگر سز توبه ایلمه سز هامیز
- ۴ بو طور اینن هلاک اوله جقسز * یا او اون سکر نفر که سلوامن برجی اولرن اوستنه
- دوشوب اولری اولدردی آیا خیال ایلسرز که بولر اورشلیم ساکن اولان آدملرن
- ۵ هامی سندن آرتق نقصیرلی ایدیلر * من سزه دپرم یوخ لاکن اگر سز توبه ایلمه سز
- ۶ هامی یز بو طور اینن هلاک اوله جقسز * پس بو مثلی دیدی بر شخصن اوز باغنه
- ۷ اکلمش انجیر آغاجی وار ایدی و کلوب اونک پیمش آختاروب تپمادی * بو سبدن
- باغنه دیدی بودر اوچ ایل درکه کلوب بو انجیر آغاجنه پیمش آختارم اما تپمرم
- ۸ اون کس یری ده نه ایچون بیکار ایلسون * اما او جواب ویروب اونه دیدی ای
- ۹ آغا بو ایل ده اون قوی قالسون تا که اطرافنی قازم و زبل توکم * و اگر پیمش
- کتورسه بخشی یوخسه کلن ایل ایچنک اون کسرین *
- ۱۰ وسبت کونلرنک کنشتلرن بریسنه تعلم ویرر ایدی * واوراده بر عورت وار ایدی
- که اون سکر ایل مدتی اونک ضعیفلق روحی وار ایدی ویلی اکلوب ابدًا دوزهله
- ۱۱ بیلمز ایدی * اما عیسی اون کورنک یاننه چاغروب اونه دیدی ای عورت
- ۱۲ ضعیف لغدن آزاد اول * واللرینی اوستنه قویدی و او ساعتک دوزهلدی واللّه مجد
- ۱۳ ویردی * اما کنشتن بیوکی عیسی نن سبت کوننک شفا و بر دیکندن آجغلا نوب خلقه
- دیدنی آلتی کون وار که اولرده ایشلمک جایز در اولر ده کلوب صاغالون ونه که
- ۱۵ سبت کوننک * لاکن ربّ اونه جواب ویروب دیدی ای ریاکار آیا سزن هر برز

۱۶ سبت کونند اوز اوکوز یا اشکی آخوردن آچوب صوارمغه آپارماز * و بوکه ابراهیم قزی در و بودرون سکر ایل در که شیطان اونی باغلامش ایدی آیا سبت کونند اونی بو بنددن آچلمغی واجب دکل ایدی * و بو سوزلری دینک اونه ضد دورانلرن هامیسی اوتاندیلر اما تام خلق اوندن صادر اولان عظم عملر ایچون سوینور ایدیلر * پس دیدی اللہن پادشاهلغی نه به بنزر و اونی نه به تشبیه ایلم * بر خردل دانه سنه بنزر که اونی بر آدم کوتروب باغچه سنه صالدى و بتوب آغاج کی یوک اولدی ۲۰ و هوا قوشلری بوداقرینه قوندیلر * و کنه دیدی اللہن پادشاهلغی نه به بنزه دم * ۲۱ خمیر مایه سنه بنزر که اونی بر عورت کوتروب اوچ اوچی اُون ایچنه قاندى تا که هامیسی مایه لی اولدی *

۲۲ و شهرلری و کندلری کروب تعلیم وین وین اورشلیمه طرف کیدر ایدی * و بر ۲۳ کیمسه اونه دیدی یا رب آیا نجات تاپانلر آز درلر اوده اولر دیدی * دارقایی اینن کیرمکه جهد ایلیون چونکه سنه دیرم که چوخلر کیرمک استیه جککلر اما قادر ۲۵ اولیه جقدرلر * و او زماندن که ابو صاحبی دوروب قاپینی باغلاسه و سز اشیکن دوروب و قاپینی دوکمه که باشلیوب دیپه سز یا رب یا رب بن آچ او جواب و یروب ۲۶ سنه دیپه جککلر من ییلمرم سز هرادن سز * او وقت باشلیوب دیپه جککلر سز سن ۲۷ حضورکڭ پیوب ایچمشک و سن بزم کوچه لمزده تعلیم و یروب سن * اما او دیپه جککلر سنه دیرم من ییلمرم سز هرادن سز مندن دالی چککلون ای حقیقی اولمائی عمه ۲۸ کتورنلرن هامیسی * اوراده آغلامق و دیش قجرتغی اوله جقدر وقت که ابراهیمی واسحق و یعقوبی و هامی پیغمبرلری اللہن پادشاهلغند اما اوززی خارجه آتیش ۲۹ کوره جککلر * و مشرق و مغربدن و شمال و جنوبدن کلوب اللہن پادشاهلغند ۳۰ سفینه اکله جککلر * و بودر آخرکیلر وار که اولکی و اولکیلر وار که آخرکی اوله جقدرلر *

۳۱ همان اوکوند بعضی فریسیلر کلوب اونه دیدیلر چیخ بورادن کت بو سبیدن که ۳۲ هیرودس استرسنی اولدرسون * او ده اولر دیدی کیدوب او تولکی به دیون

که بو درمن بو کون و صباح جنلری چیخاردرم و شفا و یرمکه مشغول اولورم و اوچی
 ۲۳ کوند تکمیل ایلرم * اما بو کون و صباح و او برسی کون کرک کرم بو سبیدن که ممکن
 ۲۴ دکل بر پیغمبر اورشلیمدن خارج هلاک اولسون * ای اورشلیم اورشلیم ای
 پیغمبرلی اولدرن و اوز یانکه کوند رملشلی داشلیان نیچه دفعه استدم تاوق جوجه لرینی
 ۲۵ قنادلرین آتته جمع ایلین کی سنن اوشاقلرکی جمع ایلیم اما سز استمدز * بو در
 ایوز سنه خراب قویلور و دوغری دیهرم سنه که منی کورمیه جکسر او وقته کمین
 که ربّ آدی اینن کلن مبارک اولسون دیهه سز *

اون دردنجی باب

- ۱ وقت که سبت کوند چورک یمک ایچون فریسیلرن رئیسلردن بریسنن ایوینه
- ۲ کیردی واقع اولدیکه اولر اونی کوزلر ایدیلر * واوراده اونن قباغندن بر مستقی
- ۳ آدم وار ایدی * و عیسی فقیه له و فریسیلر خطاب ایلوب دیدی آیا سبت کوند
- ۴ شفا باغشلامق جایز در اما اولر سکوت ایلدیلر * او ده اونی طوتوب صاغالندی
- ۵ و مرخص ایلدی * و اولر جواب و یروب دیدی سزدن کم در که اگر اشکی یا
- ۶ اوکوزی قوییه دوشسه تزلک اینن سبت کوند اونی یوخاری چکسون * و اولر بو
- ۷ سوزلرن مقابلند اونه جواب و یرمکه قادر اولمادیلر * و چون کوردیکه دعوت
- ۸ اولمشلر نیچه صدر مجلسی سچر ایدیلر بو مثلی اولر دیدی * بر شخصدن تویه دعوت
- اولدیغک وقت صدر مجلس ایچنده اکلشمه مبادا که سندن حرمتلی بر آدمی ده دعوت
- ۹ ایلش اوله * و ایکیزی دعوت ایلن کلوب سنه دیه بونه بر ویر و او وقت خجالت
- ۱۰ اینن آشاغه کی یری طونمغه باشلیه سن * اما وقت که دعوت اولنه سن کلوب آشاغه ده
- اوپور تا سنی دعوت ایلین شخص کلوب سنه دیسون ای دوست ده یوخاریده
- ۱۱ اکلش او وقت سنن اینن اکلشنلرن حضورند عزتک اوله جقدر * بو سبیدن که
- هر کس که اوزینی اوجالندرسه آچقلنه جقدر و هر کس که اوزینی آچقلندرسه
- ۱۲ اوجالنه جقدر * و اونی دعوت ایلین شخصه دیدی نهار یا شام تدارکی کورند

- دوستلرکی و قرداشلرکی و قوملرکی و دولتی قونشیلرکی چاغرمه مبادا که اولرده سنی
- ۱۲ دعوت ایلیوب سنن ایچون عوض اولسون * لاکن قوناقلق ایلیند محتاجلری و سقطلری
- ۱۴ و چولاقلری و کورلری دعوت آیلہ * و سن سعادتلی اوله جفسن بو سبیدن که اولر
- ۱۵ سنه عوضنی ویر بیلرلر پس صالحلرن قیامتند سنه عوض ویرله جکدر * و اونن
- اینن اکلسنلرن بریسی بونی اشیدوب دیدی خوشا اونن حالنه که اللہن پادشاهلغند
- ۱۶ چورک پیہ * اوده اونه دیدی بر آدم بر بیوک شام قوناقلغی ایلیوب چوخ کیمسهلری
- ۱۷ دعوت ایلدی * و شام ییمک وقتند قولنی کوندردیکه دعوت اولنانلره دیسون
- ۱۸ کلون اوسبیدن که ایندی هرزاد حاضر در * و بر بر باشلیوب هامیسی عذرخواهلق
- ایلدیلر اولکی اونه دیدی بر زی صاتون آلمش و لابد در که کیدوب اونن کورم سنه
- ۱۹ یالواررم که منی معذور طوته سن * و او بری دیدی بش جفت اوکوز صاتون المش
- ۲۰ و اولری امتحان ایلمکه کیدرم یالواررم منی معذور طوته سن * اوزکسی دیدی عورت
- ۲۱ آلمش و بونن ایچون کله ییلمم * و قول ده کلوب بو کیفیتنی اوز آغاسنه خبر ویردی
- او وقت ابو صاحبی آجغالانوب اوز قولنه دیدی تر شهرن میدانلرینه و کوچهلرینه
- ۲۲ کت و محتاجلری و سقطلری و چولاقلری و کورلری بورایه ایچری کتور * قول ده
- ۲۳ دیدی ای آغا نیجه که بیورویسن آیلہ اولوبدر اما کته بر وار * آغا ده قوله دیدی
- جادهلر و دیوارلی بوللر چیخوب ایچری کلمکه اولری مجبور آیلہ تا که ایوم دولسون *
- ۲۴ چونکه سنه دیبرم که او دعوت اولنان کشیلردن هیچ بریسی شامدن دادمیه جقدر *
- ۲۵ و چوخ جمعیتلر اونن اینن کیدر ایدیلر و اولرن طرفته دونوب دیدی * اگر بر
- ۲۶ کیمسه باغه کلسه و آتاسنه و آتاسنه و عورتنه و اوشاقلرینه و قرداشلرینه و باجیلرینه
- ۲۷ و اوز جاننه ده بغص ایلمسه منم شاگردم اوله ییلمز * و هرکس که اوز حاجنی
- ۲۸ کوتروب دالجه کلمسه شاگردم اوله ییلمز * چونکه سزدن کم بر برج قایرغنه استیند
- ۲۹ اولا اوطوروب خرجنی حساب ایلمسون که آیا اونن باشه یترمه واری در * تا مبادا
- بنوره سنی قویوب نامه یترمه که قادر اولیانده هامی کورنلر ریشخند ایلمکه باشلیوب *
- ۳۰ دیسونلر که بو آدم قایرغنه باشلادی اما نام ایلمکه قادر اولمادی * یا هانسی

پادشاه وار که اوز که پادشاه اینن دعوا به چیخاندن اولا اوطوروب مشورت ایلمسون که آیا
 ۲۲ اون مین نفر اینن او ایکری مین اینن اوستنه کلنن قباغنه چیخمغه قادر در * و یوخسه
 ۲۳ او برسی هنوز اوزاقن ایکن یاننه ایلی کوندروب صلح آخارر * ایندی ییله ده
 ۲۴ سزدن هر کس که هامی وارلغنه خدا حافظ دیمسه شاگردم اوله ییلر * دوز بخشی در
 ۲۵ اما اگر دوز دادسر اولسه نه اینن دوزله جکدر * نه طیراغه ونه مزبله یه مصرفی
 وار اما اونی اشیکه آتارلر اشمکه قولاغی اولان اشمسون *

اون بخشی باب

۱ و هامی کمر کچیلر و کناهکارلر کلامنی اشمک ایچون اوننه یاخینلاشر ایدیلر *
 ۲ و فریسیلر و علما دینوب دیر ایدیلر که بو آدم کناهکارلری قبول ایلر و اولر اینن
 ۳ پیر * اوده بو مثلی اوله کتوروب دیدی * آیا سزدن هانسی آدم وار که یوز قویونی
 ۴ اوله واکر اولردن بریسنی ایترسه دوخسان دوقوزینی چولک قویوب ایتمش تاپانه
 ۵ کمین دالجه کتمیه * و اونی تاپاند سوینه سوینه چکلرینه قویر * و ابوه کلند
 ۶ دوستلرینی و قونشیلرینی چاغروب اوله دیر که منم اینن سوینون چونکه ایتمش
 ۷ قویونی تاپمش * سزه ده دیرم که بو طور اینن کوکک بر توبه ایلن کناهکاردن اوتری
 ۸ خوشحاللق اوله جقدر اوندن ارتق که دوخسان دوقوز صاحبندن اوتری اولور که توبه یه
 احتیاجلری بوخدر * و یا هانسی عورت وار که اون درهی اوله واکر بریسنی
 ایترسه چراغی یاندروب ابوی سپورمیه و اونی تاپانه کمین دقت اینن آخارمیه *
 ۹ و اونی تاپاند دوستلرینی و قونشیلرینی چاغروب اوله دیر منم اینن سوینون بو
 ۱۰ سبیدن که ایتدیکم درهی تاپمش * سزه دیرم که اللهن ملکترین آراسند بر توبه
 ایلن کناهکاردن اوتری ییله شادلق اوله جقدر *

۱۱ و دیدی بر آدمین ایکی اوغلی وار ایدی * و اولرن کچیکی آتاسنه دیدی ای آنا مالکندن
 ۱۲ منه یتشن حصه منی ویرا و ده اوله مالی تقسم ایلدی * و بر نیچه کونلردن صوره
 کچیک اوغل هامیسنی جمع ایلیوب اوزاق ولایته کندی و اوراده اسراف اینن اوز مالی

- ۱۴ تلف ایلدی و هامیسنی خرج ایلیندن صوره او ولایتک بر بیوک هالق اولدی و او محتاج
- ۱۵ اولمغه باشلادی * و کیدوب او ولایت اهلتن بریسنه یاناشدی و او اونی دونکرلری
- ۱۶ اوتارمق ایچون اوز زمیلرینه کوندردی * و آرزو ایلر ایدی که دونکرلرین خرنویلر
- ۱۷ اینن اوز قارنی دوبرسون اما هیچ کس اونه ویرمر ایدی * و آیلوب دیدی آنامن
- نیچه مزدورلری وار که چورکلری بول در اما من بوراده آجلقدن هلاک اولورم *
- ۱۸ قانخوب آنامن یاننه کیدم و اونه دیم ای آنا من کوکه وسنن حضورکن کناه ایلمشم *
- ۱۹ ودها لایق دکلم که سنن اوغلک دیلم منی مزدورلرکن بریسی کی حساب آیه * پس
- ۲۰ قانخوب آناسن یاننه کلدی و او هنوز اوزاقه ایدی که آناسی اونی کوروب رحی
- ۲۱ کلدی و یوکروب اونن بویوننی قوجاخالادی و اونی اوپدی * اوغل ده اونه دیدی ای
- ۲۲ آنا من کوکه وسنن حضورکن کناه ایلمشم ودها لایق دکلم که اوغلک دیلم * اما آنا
- اوز قوللرینه دیدی خلعتلرن یخشیسنی چیماردوب اونه کیدرون و برماغنه بوزک تاخون
- ۲۳ و ایاقلری ایچون باشماق و یرون * و پروری بزای کتوروب کسون که پیوب
- ۲۴ شادلق ایلیک * بو سبیدن که بو اوغلم اولمش ایدی و دیرلیدی و ایتمش ایدی
- ۲۵ و ناپلیدی و شادلق ایلمکه باشلادیلر * و بیوک اوغلی زمی ده ایدی و کلوب ایوه
- ۲۶ یاخینلاشانک اوخومق و اوینامق سسی اشدی * و نوکرلرن برینی یاننه چاغروب
- ۲۷ اوندن صورشدی که بونه در * اوده اونه دیدی قرداشک کلوبدر و آناک او
- ۱۸ سبیدن که اونی صاغ و سلامت دالی آلوبدر پروری بزای کسوبدر * اوده
- ۲۹ آجغلانوب ایجری کیرمک استمدی پس آناسی چیمخوب اونه یالواردی * اوده جواب
- و یروب آتاسنه دیدی باخ بو قدر ایل در که سنه قوللق ایلم و اصلا سنن امرکدن
- ۳۰ چیماشم و سن هیچوقت منه بر چیش ویرمدن که دوستلرم اینن شادلق ایلم * اما
- وقت که بو اوغلک که مالکی قجهلر اینن تلف ایلیوبدر کلدی پروری بزای اونن
- ۳۱ ایچون کسدن * اوده اونه دیدی ای اوغل سن همیشه منم اینن سن و منم هامی وارلغم
- ۳۲ سنن در * اما شاد اولق و خوشحاللق ایلمک کرک ایدی او سبیدن که بو قرداشک
- اولمش ایدی و دیرلیدی و ایتمش ایدی و ناپلیدی *

اون آنتجی باب

- ۱ واوز شاگردلرینه علاوه دیدی بر دولتی آدن بر نظری وار ایدی و بو مالنی
- ۲ داغیدان کی اونه دپلیدی * پس اونی چاغروب اونه دیدی بو سنن حَقِّکْ اشدیکم
- ۳ نه در ناظرلغکن حسابنی ویر چونکه ده ناظر اوله بیاهزن * ناظر ده اوز اوزنه
- ۴ دیدی نه ایلیم بو سبیدن که آغام ناظرلغی مندن آلور فعله لک باشارمانم و دیلیمکدن
- ۵ اوتانورم * بیلورم نه ایلیم تا ناظرلقدن معزول اولانک منی ایولرینه قبول ایلسونلر *
- ۶ و آغاسنن بورجیلرینن هر بریسنی چاغروب اولکی سته دیدی آغامه نه قدر بورجلی سن *
- ۷ اوده دیدی یوز بات زیتون یاغی و اونه دیدی سندگی آل و اوطوروب ترلک اینن
- ۸ یاز الی * اوندن صوره بر اوزکه سته دیدی سن ده نه قدر بورجلی سن اوده دیدی یوز
- ۹ کُرْ بغدا و اونه دیدی سندگی آل و یاز سکسان * و او آغا حقیقی اولیان ناظری اونن
- عاقلا نه رفتار ایلدیکی ایچون تعریف ایلدی بو سبیدن که بو عالمن اوغللری نورن
- ۱۰ اوغللرندن اوز عُمُری ایچون آرتق عقلی درلر * من ده سزه دیرم حقیقی اولیان
- ماموندن اوززه دوستلر قزانن تا که سز معزول اولانک اولر سزی ابدی مسکنه قبول
- ۱۱ ایلسونلر * آزده امین اولان چوخ ده امین اولور و آزده غیر حقیقی اولان چوخ
- ۱۲ ده غیر حقیقی اولور * پس اگر حقیقی اولیان ماموند امین اولماز حقیقی اولانی
- ۱۳ سزه کم ناپشوره جقدر * و اگر بر اوزکه نن زادلرنک امین اولماز اوززنکی کم سزه
- ۱۴ ویر جکدر * هیچ نوکر ایکی آغایه قوللق ایله بیاهز چونکه یا بریسنه بغض ایلوب
- او بریسنی سوه جکدر یا بریسنه قلباً یا پشوب او بریسنی خوار کوره جکدر هم الله و هم
- ۱۵ مامونه قوللق ایله بیاهزن * و بولرن هامیسنی مال پرست فریسیرلر اشدنک
- ۱۶ اونه ریشخند ایلدیلر * اوده اولر دیدی سز ایله کیمسه لر سز که اوززی آدملرن
- حضورنک مؤمن کورسدر سز اما الله قبلرزی بیلور او سبیدن که آدملرن یاننک اعلا
- ۱۷ اولان الله حضورنک مکروه در * شریعت و پیغمبرلر یحیی به کمین درلر اما او
- وقتدن بویانه الله پادشاهلغی مژده و بیلور و هرکس اونن ایچون غیرت چکر * کوک

- ۱۸ این برن زایل اولغی ده شریعتدن برنقطه نن زایل اولمغندن ده آسان در * وهرکس که اوز عورتی بوشیوب اوز که سنی آله زنا ایلر وهرکس که اردن بوشاشی آله
- ۱۹ زنا ایلر * و بر دولتی آدم وار ایدی که قمری و نازک کتان کیر ایدی وهرکون
- ۲۰ عیش و عشرت ایلر ایدی * و بر محتاج آدم ده وار ایدی آدی لعازر که یاره لر این دوی
- ۲۱ اولوب قاپیسنه آلمش ایدی * و دولتین سفه سندن دوشن خرده لردن استر ایدی
- ۲۲ پیسون اما حتی ایلر کلوب یاره لرینی یالار ایدیلر * و واقع اولدیکه او محتاج آدم اولدی و ملکلردن او ابراهیم قوجاغنه آپاردی و او دولتی ده اولوب دفن اولندی *
- ۲۳ و اولوم عالمده اذیتلرده اولان زمان اوز کوزلرینی قاوزیوب ابراهیمی قوجاغنه
- ۲۴ لعازی اوزاقدن کوردی * و چاغروب دیدی ای ابراهیم آنا منه رحم ایلوب
- لعازی کوندر که اوز برماغن اوجنی صویه باتروب دیلی سرینلتسون اوسیدن که
- ۲۵ بو علوده عذاب چکریم * ابراهیم ده دیدی او غلم یادکه کنور که سن عمرکه یخشیقلرکی آدن ییله ده لعازر پیسلکری ایندی ده او بوراده تسلی آورا ما سن عذاب
- ۲۶ چکرسن * و بولرن هامیسنندن علاوه بزم این سزن آرا زده بیوک برزخ برقرار اولوبدر آیه که بورادن سزن یانه کلمکه استین لر قادر اولیه لر و اوراده اولانلر ده
- ۲۷ اورادن بزم یانه کچه ییلمیه لر * اوده دیدی پس سنه یالوارم ای آنا که اونی
- ۲۸ آنامن ایوبنه کوندره سن * چونکه بش قرداشم وار تا که اولر شاهدلق ویرسون که
- ۲۹ مبادا اولرده بو اذیت برینه کلسونلر * ابراهیم اونه دیدی اولرن یانده موسی و پیغمبرلر
- ۳۰ وار اولر قولا ق آصسونلر * اوده دیدی یوخ ای ابراهیم آنا چونکه اگر اولیلردن
- ۳۱ بریسی اولرن یانه کتسه توبه ایلیه جکدرلر * اوده اونه دیدی اگر موسی به و پیغمبرلر قولا ق آصماسه لر هرگاه اولیلردن ده بریسی قیام ایلسه اینانیه جقدرلر *

اون بدخی باب

- ۱ و شاکر دلرینه دیدی ممکن دکل که بودرتمقلر کلسونلر اما وای اونه که اون
- ۲ واسطه لغی این کلورلر * اون ایچون دها بخشی اولور اگر دکومان داشی بویونندن

- ۳ آصلوب دریاه آتسون اوندن که بو کچیکرن بریسنی بودرتسون * اوززه احتیاط ایلیون واکر قدراشک سته خطا ایلسه اونی قدغن آیه واکر توبه ایلسه اونه باغشلا *
- ۴ واکر کوندیدی دفعه سته خطا ایلسه وکوندیدی دفعه یانگه قایدوب دیسه
- ۵ توبه ایلم اونه باغشلا * ورسوللر ربّه دیدیلر ایمانغری آرتور * ربّ ده اوله دیدی اکر برخردل دانه سی قدرنجه ایمانز اولسه و بوتوت آغاجنه دیپه سز که کوکن سوکل ودریاده نکل هرآینه سزه اطاعت ایلیه جکدر * وسزدن کیمدر که جنت سورن یا چوبانلق ایلین قوی اولوب زمیدن کلن وقت اونه دیپه که بو ساعت کلوب
- ۸ سُنْیه اکلش * مکر اونه دیزر که شام پیهم ایچون برزاد حاضر آیه و ییلگی باغلیوب
- ۹ من پیوب ایچنه کمین منه قوللق آیه اوندن صوره سن ده پیوب ایچه ییلورسن * آیا او قولدن ممنون اوله جقدر که اونه بیورلمشلی عمله کتور ویدر کاتم یوخ در * ییله ده سز وقت که سزه بیورلمشلرن هامیسنی اجرا ایلدز دیبون که بز فایده سز قوللر ایلک اوسبیدن که ایلمکی بنه واجب اولان زادلری ایلشک *
- ۱۱ و واقع اولدیکه اورشلیمه کیدنه سماریه نن و جیلین اورتاسندن کچر ایدی * و بر
- ۱۲ کند کیرنه اون نفر جذاملی کشتی اونن قباغنه چیخوب اوزاقده دوردیلر * و سسلرینی
- ۱۴ قاوزیوب دیدیلر ای معلّم عیسی بنه رحم آیه * اوده اولری کورنه دیدی کیدوب
- ۱۵ اوززی کاهنلر کورسدون و واقع اولدیکه اولر کیدنه پاک اولدیلر * و اولردن
- ۱۶ بری اوز صاغلغنی کورنه اوجا سس اینن اللّهی تعجید ایلیه ایلیه قایتدی * و یوزی
- ۱۷ اوسته ایاقارینه دوشوب اونه شکر ایلدی و بو کیمسه سماریه لی ایدی * عیسی ده
- ۱۸ جواب و یروب دیدی آیا اون نفر پاک اولمادیلر پس او دوقوز نفر هراده درلر * آیا
- ۱۹ بو غریبدن سوای بریسی تاپمادی که قایدوب اللّهُ جلال و یرسون * و اونه دیدی قالح کت ایمانک سنی قورتاردی *
- ۲۰ و وقت که فریسیلر اوندن سؤال ایلدیلر که اللّهن پادشاهلغی نه وقت کله جکدر او ده اوله جواب و یروب دیدی اللّهن پادشاهلغی ظاهری صورتد کلمز *
- ۲۱ و دییه جکدرلر که بوراده در یا او در اوراده در چونکه اللّهن پادشاهلغی سزن

- ۲۳ ایچرده در * وشاکردلر دیدی کونلر کله جکدر که آدم اوغلن کونلرندن بریسی
- ۲۴ کورمک استیه جکسز اما کورمیه جکسز * وسزه دیبه جکدر که بودر بوراده در
- ۲۵ یا اودر اوراده در کتیمون ودالرنجه دوشیمون * چونکه نیجه که ایلدرم چالوب
- کوکن یوزندن بو اوجندن تا او اوجنه کمین اشیغلنور آدم اوغلی ده اوز کوندن بیله
- ۲۵ اوله جقدر * اما اولاک در که او چوخ زحمت چکسون و بو طایفه دن رد
- ۲۶ اولسون * ونیجه که نوحن ایامنه اولدی آدم اوغلن ایامنه ده آیه اوله جقدر *
- ۲۷ پیر ایدیلر ایچر ایدیلر عورت آلور ایدیلر واره کیدر ایدیلر او کونه کمین که نوح
- ۲۸ کی به کیدی و طوفان کلوب هامیسی هلاک ایلدی * و بیله ده نیجه که لوطن
- ایامنه اولدی که پیر ایدیلر ایچر ایدیلر صانون آلور ایدیلر صاتر ایدیلر اگر ایدیلر
- ۲۹ و ابو قایر ایدیلر * اما لوطن سدومدن چیخان کوندن کوکدن اود اینن کوکدر
- ۳۰ یاغوب هامیسی هلاک ایلدی * آدم اوغلی آشکار اولان کوندن ده بیله اوله جقدر *
- ۳۱ او کوندن هرکس که اوزی دام اوستند و زادلری ابوده اولسه اولری کوترمه که ینسون
- ۳۲ و هچنن زمیده اولان دالی به قایماسون * لوطن عورتی یادزه کتورون * هرکس که اوز
- جانی قورتارمی استسه اونی هلاک ایلر و هرکس که اونی هلاک ایلسه اونی دیرلدر *
- ۳۴ وسزه دیبرم او کیچه ده ایکی نفر که بر یورغان دوشکک اوله لر بریسی کوترله جک
- ۳۵ و بریسی قویله جقدر * و ایکی عورت که ال دکرمانی چکرلر بریسی کوترله جک
- ۳۶ و بریسی قویله جقدر * و ایکی نفر که زمیده اوله لر بریسی کوترله جک و بریسی
- ۳۷ قویله جقدر * اولرده جواب و یروب اونه دیدیلر یا رب هراده او ده اوله
- دیدي جندک هراده اوله قوزغونلر اورایه بغلور *

اون سکرنجی باب

- ۱ واولر بر مثل دیدی بو خصوصه که همیشه دعا ابلک و هیچ بورلماقی کرک *
- ۲ و دیدی بر شهرده بر حاکم وار ایدی که نه اللهدن قور خار ایدی و نه آدمدن اوتانر
- ۳ ایدی * وهان شهرده بر دول عورت ده وار ایدی که یانته کیدوب دیدی مدعیمن

- ۴ دادمه یتش * او بر مدت استمدی اما اوندن صوره اوز اوزنه دیدی اگرچه نه
- ۵ اللهن قورخورم ونه آدمدن اوتانم * اما اونن ایچون که بو دول عورت منه چوخ
- ۶ زحمت ویرر دادینه یتشم تا که چوخ کلوب آخره کمین باشی آغرتاسون * رب
- ۷ دیدی اشیدون که او حقیقی اولیان حاکم نه دیبر * آیا الله اوز سچلمشرینن دادینه
- که کیچه وکوندوز اونی چاغرلر یتشمه جکدر هر چندکه اولرن حقنه یوانسه ده *
- ۸ من سنه دیبرم که تزلک این اولرن دادینه یتشه جکدر اما آدم اوغلی کلن وقتنه آیا
- برده ایمان تاپه جق *
- ۹ و بر نیچه کیمسه له که اوزلرینه کوه نور ایدیلر که صالح درلر و اوز که لری خوار کورر
- ۱۰ ایدیلر بو مثلی دیدی * دعا ایلمک ایچون ایکی آدم مقدس یه چیندیلر بریسی
- ۱۱ فریسی و بریسی کمرکی * فریسی یالغوزجه دوروب بو طور اینن دعا ایلر ایدی
- یا الله سنه شکر ایلم که اوز که آدم لری جبر ایلین و ناحق و زنا ایلین و یا بو کمرکی
- ۱۲ کی دکلم * هفته ده ایکی دفعه اوروج طوتم و هلی قازاندیغن عشرینی ویرم *
- ۱۳ کمرکی ده اوزاقده دوروب کوزلرینی ده کوکه قاوزامق استمر ایدی لاکن اوز
- ۱۴ سینه سنه اوروب دیبر ایدی یا الله من کناهکاره رحم ایله * من سنه دیبرم که بو او
- بریسندن آرتق تصدیق اولنمش اوز ایوبنه یندی او سبیدن که هر کس که اوزینی
- ۱۵ اوجالندرسه آچقلندرسه اوجالنه جقدر * و خرده
- اوشاقلری اونن یاننه کتوردیلر که اوله ال قویسون و شاگردلر بونی کورند اولری
- ۱۶ قدغن ایدیلر * اما عیسی اولری یاننه چاغروب دیدی قویون اوشاقلری که یاغه
- ۱۷ کلسونلر و اوله مانع اولیون چونکه اللهن پادشاهلغی بیله لرنگی در * دوغری دیبرم
- سنه که هر کس که اللهن پادشاهلغی اوشاق کی قبول ایلمسه اونه کیریمه جکدر *
- ۱۸ و رئیس لردن بریسی اوندن سوال ایلیوب دیدی ای بخشی معلّم نه ایلم که ابدی
- ۱۹ حیاته وارث اولم * عیسی ده اونه دیدی نه ایچون منه بخشی دیبرسن بخشی یوخ در
- ۲۰ مکر او بر الله * سن احکامی ییلورسن زنا ایلمه اولدرمه اوغریلق ایلمه ویلاندن
- ۲۱ شهادت ویرمه آناکه و آناکه حرمت ایله * اوده دیدی بولرن هامیسنی اوشاقاغمدن

- ۲۲ بو یانه صاخلامشم * عیسی ده بونی اشیدوب اونه دیدی سنه بر زاد اسکیک در هرته که وارک در صانوب محتاجله ویر و کوکله خزینته اوله جقدر و ایندی من دالجه کل *
- ۲۳ اما او بونی اشیدنه چوخ غمکین اولدی چونکه چوخ دولتی ایدی * عیسی ده
۲۴ اونن آیه غمکین اولدیغنی کوروب دیدی نه قدر چتینلک اینن دولترلی اولانلر اللهن
- ۲۵ پادشاهلغنه کیر جکدرلر * چونکه دوهن ایکنه دلیکی ایچندن کچمکی دولتینن
- ۲۶ اللهن پادشاهلغنه کیرمکندن دها آسان در * واشیدنلر دیدیلر پس کیم نجات تاپه
- ۲۷ بیلور * اوده دیدی آدمرا ایچون ناممکن اولان زادلر الله ایچون ممکن در *
- ۲۸ پطرس ده اونه دیدی بو در بزرهر زادی قویوب سنن دالجه کلمشیک * اوده
۲۹ اوله دیدیکه دوغری دیهرم سنه هیچ کس بوخدر که ایوی یا والدینی یا قرداشلری
- ۳۰ یا عورتی و یا اولادی اللهن پادشاهلغنی ایچون قویوش اوله * که بو عالمه چوخ دفعه آرتق وکلن عالمه ابدی حیاتی آلمیه *
- ۳۱ و او اون ایکی نفری یاننه چاغروب اوله دیدی بو در بزر اورشلیمه چیخیری وهرته که پیغمبرلرن واسطه لغی اینن آدم اوغلنن خصوصند یازلوبدر هامیسی تام اولنه جقدر *
- ۳۲ چونکه خارجی طایفه له تسلیم اولنه جق و اونه ریشخند ایلیه جکدر و اونی سوکوب
- ۳۳ اوستنه توپره جکدر * و اونه تازیانه اوروب اونی اولدره جکدرلر اما اوچغی کوند
- ۳۴ قیام ایلیه جکدر * لاکن اولر بو سوزلردن بر زاد درک ایلدیلر و بو سوز اوله
- ۳۵ اورتنی ایدی و دیپلن زادلری آنلامادیلر * واقع اولدیکه اربحایه یاخینلاشانده بر
- ۳۶ کور آدم بول کنارند اوطوروب دینور ایدی * و وقت که خلغن کچمکنی اشتدی
- ۳۷ صورشدی بو نه در * و اونه خبر ویردیلر که ناصرتلی عیسی کچر * اوده
۳۸ فریاد ایلیوب دیدی ای داود اوغلی عیسی منه رحم آیه * و قباغجه کیدنلر اونه
- ۳۹ قدغن ایلر ایدیلر که ساکت اولسون اما او دها آرتق فریاد ایلر ایدی ای داود
- ۴۰ اوغلی منه رحم آیه * عیسی ده دوروب بیوردیکه اونی اوز یاننه کورسونلر و او
- ۴۱ یاخینلاشانده اوندن سؤال ایلیوب دیدی * نه استرسن که سنن ایچون ایلم
- ۴۲ اوده دیدی یا رب کوزلم آچلسون * عیسی ده اونه دیدی کوزلرک آچلسون

۴۲ ایمانك سنی قورتاردی * و اوساعت کوزلری آچلدی واللہ حمد ایلہ ایلہ دانجہ
کتدی و هامی خلق بونی کورنہ اللہ حمد ایدیلر *

اون دوقوزنجی باب

۱ وعیسی اریحایہ کیروب ایچندن کچر ایدی * وزگایوس آدلی برکشی وار ایدی
۲ که کمرکچی باشی ودولتلی ایدی * و او عیسی نی کورمک استر ایدی که آیا او کم
۳ در اما خلقن چوخلغندن قادر اولمادی او سبیدن که آلتقی بویلی ایدی * وقباغه
۴ یوکروب اونی کورمک ایچون بر توت آغاجنه چیخدی او سبیدن که اورادن کچه جک
۵ ایدی * وعیسی او یه کلنک کوزلرینی قاوزادی و اونی کوروب اونه دیدی ای
۶ زگایوس تر اول ین چونکه کرک بوکون سنن ایوگک قالم * اوده ترلک اینن ینوب
۷ سوینه سوینه اونی قبول ایدی * و بونی کورنہ هامیسی دینوب دیدیلر که بر
۸ کناهکار کشینن ایوینه کیروب اوراده قالر * زگایوس ده دوروب ربّه دیدی یا رب
۹ ملن یاریسنی محتاجله ویررم واکر برکیمسه یه ناحق ایلشم درت او قدر اونه ادا
۱۰ ایلرم * عیسی ده اونه دیدیکه بوکون بو ابوہ نجات حاصل اولدی اونن ایچون
۱۱ که بو ده ابراهیمن اوغلی در * چونکه آدم اوغلی هلاک اولمشلی آخنارمغه
وقورتارمغه کلوبدر *

۱۱ واولر بو زادلری اشیدندن بر مثل ده دیدی او سبیدن که اورشلیمه یاخین ایدی
۱۲ واولر ده کمان آپارر ایدیلر که اللہن پادشاهلغی او ساعت ظاهر اوله حق ایدی * پس
دیدي برنجیب آدم اوزاق ولایتہ کتدی که اوزی ایچون پادشاهلق آلہ کنوروب
۱۳ قایتسون * واون نفر قولنی چاغروب واون چکی پول اولر ووروب دیدی من
۱۴ کلنہ کمین معامله ایلون * اما اونن ۵ شهرلری اونه دشمن ایدیلر ودانجہ ایلی
۱۵ کوندروب دیدیلر بز استمرک که بوکیمسه بزم اوستمن پادشاهلق ایلسون * وواقع
اولدیکه پادشاهلغی آوب قایدانندن صوره ییوردیکه او قوللری که اولر پول ویریش
۱۶ ایدی چاغرسونلر تا ییلسون که هر بریسی معامله اینن نه نفع ایلوبدر * پس اولکی سی

- ۱۷ کلوب دیدی ای آغا سنن چکیک اون چکی قزانویدر * اوده اونه دیدی آفرین
سنه ای بخشی قول او سبیدن که سن آز زاده امین ایدن اون شهر اوستنه حکومتک
- ۱۸
۱۹ اولسون * وایکجی سی کلوب دیدی ای آغا سنن چکیک بش چکی قزانویدر * پس
- ۲۰ بونه ده دیدی سن ده بش شهر اوستنه اول * واوزکسی کلوب دیدی ای آغا
- ۲۱ باخ سنن چکیک که دستمالک قویوب صاخلامش * چونکه سندن قورخورايدم او
- ۲۲ سبیدن که سن ترس آدم سن قومادیغکی کوتررسن واکمدیککی بچرسن * اوده
- اونه دیدی اوز سوزک اینن سنه حکم ایلرم ای شیر قول چون بیلور ایدن که ترس
- ۲۳ آدم ام و قومادیغی کوتررم واکمدیککی بچرم * پس نه ایچون پولی صرافله ویرمدن
- ۲۴ که من کلوب اونی معامله سی اینن آله ایدم * وحاضر اولانله یوردی چکینی اوندن
- ۲۵ کوتروب اون چکی سی اولانه ویرون * واونه دیدیلر ای آغا اونن اون چکی سی
- ۲۶ وار * چون من سنه دیهر هر کیمین که واری در اونه ویرله جکدر وهر کیمین
- ۲۷ که بوخی در وار اولانی ده اوندن کوترله جکدر * واولدشنلری که استمر ایدیلر
- ۲۸ که من اولره پادشاهلی ایلیم بورایه کتورون ومنم حضورمه اولدرون * و بولری
- دیوب اورشلیمه طرف چیغوب قباغچه کیدر ایدی *
- ۲۹ واقع اولدیکه زیتون داغی آدلانش داغن یاننک اولان بیت فاجی یه بیت عنایه
- ۳۰ یاخینلاشانک اوز شاگردلرندن ایکی سنی کوندروب دیدی * قباغک اولان کنک
- کیدون وکیردیکز وقت باغلانش و هیچ آدم اونه منمش بر اولاغ باله سی تاپه جقسز
- ۳۱ اونی آچوب کتورون * واکر بر آدم سزدن صورشسه که نه ایچون آچورسز اونه
- ۳۲ ییله دیبون که ربّه لازم در * کوندرلشلر ده کیدوب نیجه که اولره دیش ایدی
- ۳۳ تاپدیلر * واولر باله نی آچانک صاحبلی اولره دیدیلر اونی نه ایچون آچورسز *
- ۳۴ اولرده دیدیلر ربّه لازم در * واونی عیسی نن یاننه کتوروب واوز پالتارلرینی
- ۳۵ باله نن اوستنه صالوب عیسی نی اونه مندر دیلر * واکیدنک اوز پالتارلرینی بولک
- ۳۶ کوشرايدیلر * وزیتون داغن یشنه یاخینلاشانک شاگردلرینن هامی جمعیتی
- کوردیکلری معجزه لر ایچون شادلق ایلمکه وواجاسس اینن الله حمد ایلمکه باشلادیلر *

۲۸ و دیدیلر ربّ آدنه کلن پادشاه مبارک اولسون کوکله سلامت و اوجاراق کوکله
 ۲۹ جلال اولسون * و جمعیتدن فریسیلرن بعضیسی اونه دیدیلر ای معلّم شاگردلرکه
 ۴۰ قدغن آله * اوده جواب ویروب اوله دیدیکه من سزه دیرم اگر بولر سکوت
 ۴۱ ایلسه لر داشلر سسلنه جکدرلر * و شهر یاخینلاشوب اونی کورنک اونه آغلادی *
 ۴۲ و دیدیکه آه کاشکی من بو کونگده سلامتلاککه باعث اولان زادلری بیله ایدن
 ۴۳ اما ایندی کوزلرکدن کیزلین درلر * بو سبیدن که سنن اوستگه کونلر کله جکدر
 که دشمنلرک سنی سنکر اینن احاطه ایلیوب و محاصره یه سالوب هر طرفدن سنی دارلغه
 ۴۴ صاله جکدرلر * و سنی و اوشاقلرکی ایچککه بیر اینن یکسان ایلیه جکدرلر و سنن
 داش داش اوستنک قومییه جکدرلر بونن مکافاتند که بوخمغکن وقتی بیلمدن *
 ۴۵ و مقدّس یه کیروب ایچنک صاتان و صاتون الانلری قاومغه باشلادی * و اوله
 ۴۷ دیدی یازلویدر منم ایوم دعا ایوی در اما سز اونی حرامیلر مغاره سی ایلدز * و هر
 کون مقدّس یرده تعلیم و یرر ایدی و یوک کاهنلر و علّما و قومن یوکلری اونی هلاک
 ۴۸ ایلمکه فرصت آختارر ایدیلر * اما ییلر ایدیلر که نه ایلسونلر چونکه اونن سوزینی
 اشمک ایچون تام قومن اونه رغبتی و ار ایدی *

ایکرنجی باب

۱ و او کونلرن بریسنک واقع اولدیکه اوزی مقدّس یرده خلقه تعلیم ایلینک و انجیلن
 ۲ مژده سنی و یرنک یوک کاهنلر و علّما آق صفلر اینن یانته کلدیلر * و اونه خطاب
 ایلیوب دیدیلر بزه دی بو زادلری نه حکومت اینن ایلیسن و یا بو حکومتی سنه کم
 ۳ و یرویدر * اوده اوله جواب ویروب دیدی من ده سزدن بر سوز سؤال ایلیه جکم
 ۴ سزده منه دیبون * آیا بیجی نن تعیدی کوکدن ایدی یا آدملردن * اولرده اوزلرند
 ۵ فکر ایلیوب دیدیلر که اگر دیسک کوکدن اوده دیبه جکدر پس نه ایچون اونه
 ۶ ابناما دز * و اگر دیسک آدملردن ایدی هامی خلق بزی داشلار چونکه یقین ییلور
 ۷ ایدیلر که بیجی پیغمبردر * پس جواب و یردیلر هرادن اولغنی ییلرک * عیسی ده
 ۸

- ۹ اوله دیدی من ده سزه دیمم بو زادلری نه حکم اینن ایلرم * و خلقه خطاب ایلیوب بو
مثلی دیدی بر آدم بر باغ صالوب باغبانلر ناپشردی و بر اوزکه ولایته کیدوب چوخ
۱۰ وقت بر اوزاق ولایت قالدی * و حاصلن وقتنه بر قولی باغبانلرن یاننه کوندردی که
۱۱ باغن یمشندن اونه ویرسونلر اما باغبانلر اونی دوکوب بوش بوله صالدیلر * و کنه بر
اوزکه قولی کوندردی اما اولر اونی ده دوکوب و بی حرمت ایلیوب بوش بوله
۱۲ صالدیلر * و او کنه بر اوچخی سنی ده کوندردی اما اولر بونی ده یاره لیوب قاودیلر *
۱۳ باغن صاحبی دیدی پس نه ایللم سوکلی اوغلی کوندرم که اونی کورنک بلکه اوندن
۱۴ خجالت چکسونلر * اما باغبانلر اونی کورنک بر بری اینن دانشوب دیدیلر بو وارث
۱۵ در کلون اونی اولدرک تا میراث بزمنکی اوله * و اونی باغدن چیخاردوب اولدردیلر
۱۶ پس باغ صاحبی اوله نه ایلیه جکدر * کلوب او باغبانلری هلاک ایلیه جکدر و باغی
۱۷ اوزکه له وینه جکدر بونی اشیدوب دیدیلر حاشا * اوده اوله باخوب دیدی پس
بو یازلان نه در او داش که بتالر اونی رد ایلیودرلر کوشه باشی ایچون اولودر *
۱۸ هرکس که بو داشن اوستنه دوشسه پارچه لته جقدر و هرکسن اوستنه دوشسه
۱۹ اونی ازه جکدر * وهمان ساعت بیوک کاهنلر و علیما اللربنی اونه آتمق استدیلر اما
خلقدن قورخدیلر چون آنلادیلر که بو مثلی اولرن حقنه دیدی *
- ۲۰ و اونی کوزلیوب بر نیچه حیله باز آدملری یاننه کوندردیلر که اوزلربنی صالحلرن
صورتنه صالمش ایدیلر که اونی حاکمن ریاست و حکومتنه تسلیم ایلمک ایچون اونی
۲۱ سوز اینن توره صالسونلر * پس اوندن سؤال ایلیوب دیدیلر ای معلم بز ییلورک که سن
دوغری دانشرسن و اوکره درس و یوز کورن دکل سن اما اللهن بولنی دوغر یلق اینن
۲۲ تعلم ایلرسن * آیا قیصره مالیات ویرمک بنه جایزدر یا بوخ * اوده اولرن
۲۳ حیله سنی آلیوب اوله دیدی نه ایچون منی امتحان ایلرسن * منه بر دینار کورسدون
۲۴ بو کیمن صورتی و سگه سی در اولرده جواب و یروب دیدیلر قیصرنکی * اوده
۲۵ اوله دیدی پس قیصرنکیلری قیصره و اللهنکیلری اللهن و یرون * و خلقن حضورنک
اونی سوز اینن توره صاله بیلدیلر و جوابندن تعجب ایلیوب سسلربنی کسدیلر *

- ۲۷ و قیامتى انكار ایلین صادوقیلرن بعضیی یانته کلوب اوندن سؤال ایلدیلر *
- ۲۸ و دیدیلر ای معلّم موسی بزم ایچون یازوبدر که اگر برکیمسه نن ایولنمش قرداشی وفات ایلسه و اولادسز اولمش اولسه قرداشی اونن عورتی آلوب اوز قرداشنه نسل قایم
- ۲۹ ایلسون * ایندی یدی قرداش وار ایدی اولکی سی بر عورت آلوب اولادسز اولدی *
- ۳۰ و ایکنجی سی او عورتی آلوب او ده اولادسز اولدی * او چنجی سی ده اوئی آلدی
- ۳۱ و بوطور اینن یدیسی ده نسل قویویوب اولدیلر * هامیدن صوره عورت ده وفات
- ۳۲ ایلدی * پس قیامتده اولرن هانسیسنن عورتی اوله جقدر چونکه یدیسی ده اوئی
- ۳۳ آلمش ایدیلر * عیسی ده جواب ویروب اوله دیدی بو عالمن اولادی عورت آلورلر
- ۳۴ واره کیدرلر * اما او عالمه و قیامتہ یتشمکه لایق حساب اولانلر نه عورت آلورلر و نه اره
- ۳۵ کیدرلر * ودها اوله ییلزلر ده چونکه اولر ملک لک کی درلر و قیامت اوشاقلری
- ۳۶ اولق سببندن اللّٰه اوغلری درلر * اما که اولیلر قیام ایلرلر موسی ده گول فقره سنه
- ۳۷ بیان ایلوبدر چون ربّه ابراهیمن اللّٰه و اسحقن اللّٰه و یعقوبن اللّٰه دیر * لاکن
- ۳۸ الله اولیلرن اللّٰه دکل اما دیریلرن چونکه هامیسی اونه دیری درلر * و علمّادن
- ۳۹ بعضیسی جواب ویروب دیدیلر ای معلّم بخشی دیدن * و اوندن سؤال ایلمه که
- ۴۰ دها هیچ جرأت ایلدیلر * و او اوله دیدی آیا نیجه دیرلر که مسیح داودن اوغلی
- ۴۱ در * و حال اوکه داود اوزی مزامیر کتابند دیر ربّ ربّه دیدی اکلش صاغند *
- ۴۲ تا که دشمنلرکی ایاقلرکن آتنه قوم * ایندی که داود اونه ربّ دیر پس نه
- ۴۳ یول اینن اوغلی در * و خلقن هامیسی اشیدند اوز شاگردلرینه دیدی *
- ۴۴ علمّادن احتیاط ایلون که اوزون پالتارلرده کرمکی آرزو ایلرلر و چارسولرده سلام
- ۴۵ آلمی و کشتلرده اوئنجی کرسیلری و قوناقللرده صدر مجلسی سورلر * و اوزون
- ۴۶ نماز قیلحق بهانه سی اینن دول عورتلرن ایولرینی اودرلر بولر دها یوک دیوان
- کوره جکدرلر *

ایکری برنجی باب

۱ و کوزلرینی قاوزیوب دولتلیلری کوردی که اوز پیشکشلرینی خزینه صندوقه

- ۳ صالر ایدیلر * و بر فقیر دول عورتی ده کوردی که اورا به ایکی فلس صالدی * پس
- ۴ دیدی دوغری دیبرم سنه که بو محتاج دول عورت هامیسندن آرتق صالدی * چونکه بولرن هامیسی آرتققلردن اللهن پیشکشلرینی صالدیدلر اما او اوز اسکیکلکندن های کذرانی صالدی *
- ۵ وقت که بعضیلری مقدس برن خصوصنه دیدیلر که بخشی داشلر و موقوفات اینن مزین در او دیدی * بو های زادلری که کوررسز کونلر کله جکدر که اولرده
- ۷ داش داش اوستنن بخلماش قالمیه جقدر * پس اولر اوندن سوال ایلیوب دیدیلر
- ۸ ای معلّم بولر نه وقت اوله جقدر و اولرن واقع اولق وقتنن علامتی نه در * اوده دیدی احتیاط ایلیون که سزی آذر ماسونلر چونکه چوخلر منم آدم اینن کلوب
- ۹ دیبه جکدرلر که من ام و وقت یاخیلاشوبدر اما اولرن دالنجه کمبون * و وقت که دعوالر و اغتشاشلر خبرینی اشید سز مضطرب اولیون چونکه اولا بولر کرک واقع
- ۱۰ اولسونلر اما تزلک اینن آخر کلهز * او وقت اولره دیدی طایفه طایفه اوستنه
- ۱۱ و مملکت مملکت اوستنه قالمیه جقدر * و نیچه یرلرده یوک زلزله لر و قحطلر و طاعونلر
- ۱۲ و هیبتلر و کوکدن یوک علامتلر اوله جقدر * و بو های زادلردن ایرلی منم آدم ایچون اوز اللری اینن سزی طوتوب زحمت ویره جکدرلر و سزی کشتلر و زندانلر
- ۱۳ تسلیم ایله جکدرلر و پادشاهلرن و حاکملرن حضورینه آپاره جقدرلر * و شهادت ایچون
- ۱۴ سنه ایله چیخه جقدر * پس خاطر زده اولسونکه نیجه جواب ویرمکز ایچون ایریلدن
- ۱۵ فکری اولمیه سز * چونکه من سنه ایله دیل و حکمت ویره جکم که سنه ضد دورانلرن
- ۱۶ هامیسی اونه ایراد طومتغه و مقاومت ایلمکه قادر اولماسونلر * و والدیندن و قرداشلردن و قوملردن و دوستلردن تسلیم اولنه جقسز و سزدن بعضیلرینی
- ۱۷ اولدره جکدرلر * و منم آدم ایچون های سنه بغض ایله جکدرلر * اما باشزدن بر توك
- ۱۸ ایتلمیه جکدر * و جاتزی صبر ایلمکز اینن صاخلیه جقسز * و اورشلیمی قوشون اینن
- ۱۹ محاصره اولنمش کورنک ییلون که اونن خرابلغی یاخیلاشوبدر * او وقت یهودا ولایتند
- ۲۱ اولانلر داغله قاجسونلر و اورشلیمن ایچند اولانلر اوندن چیخسونلر و اشیکه کی یرلرده

- ۲۲ اولانراونه کیرسونلر * بوسیدن که اوکونلر انتقام کونلری درتا هر زاد که یازلودر
 ۲۳ نام اولسون * ووی اوکونلرده حامله لرن و امزدرلرن حالنه چونکه بو ولایت
 ۲۴ بیوک لابلک و بو قومه غضب اوله جقدر * و قلع آغزینه دوشه جکدرلر وهای
 طایفه لر آراسنه اسیر آپارله جقدرلر و طایفه لرن ایای نام اولانه کمین اورشلیم
 ۲۵ طایفه لرن پایمال اوله جقدر * وکون وای و یولدوزلرده علامت لر ویرده اضطراب
 ۲۶ جهتنه طایفه لرن تنککلکری اوله جقدر ودریا و شپه لری سسلنه جکدرلر * و آدم لر
 قورخیدن و رُبع مسکونه کله جک زادلرن انتظارندن اوزلندن کیده جکدرلر چونکه
 ۲۷ کوکلرن قونلری ده حرکت کله جکدرلر * و او وقت آدم اوغلنی قوت و بیوک
 ۲۸ جلال اینن بلوطده کن کوره جکدرلر * و بو زادلر باشلیوب واقع اولاندک باشری
 ۲۹ قاوزوبوب دوزهلون چونکه خلاصز یاخینلاشوبدر * و اوله بر مثل دیدی انجیر
 ۳۰ آغاجنی وهای آغاجلری کورون * پیراق چیمارداندک باخوب اوززدن بیلورسز که یای
 ۳۱ یاخین در * سزده بو زادلرن واقع اولغنی کورند بیلون که اللهن پادشاهلغی
 ۳۲ یاخین در * دوغری دیهرم سز که بو زادلرن هامیسی واقع اولمجنه بو طایفه
 ۳۳ کیچمه جکدر * کوک ویر زایل اوله جقدر اما من سوزلرم زایل اولمیه جقدرلر *
 ۳۴ اوززه احتیاط ایلیون که قلیلرز عیش و عشرت ایلمک و مست اولق و دنیوی
 ۳۵ فکر ایلمک اینن آغراشامسون مبادا که اوکون ناکاهان اوستنه کسون * چونکه او
 ۳۶ های بر یوزند ساکن اولانلرن اوستنه تورکی کله جکدر * پس اویاق قالب هر
 وقت دعا ایلیون تا که بوهای واقع اوله جق زادلرن قورتلغه و آدم اوغلنن حضورند
 دورمغه لایق حساب اوله سز *
- ۳۷ وکوندوزلر مقدس برده تعلم ایلر ایدی اما کیچهلر چیخوب زیتون آدنمش داغد
 ۳۸ قالور ایدی * وهای خلق سوزینی اشمک ایچون سحر دن اونن یاننه مقدس بر
 کلور ایدیلر *

ایکری ایکنجی باب

۱ و فصیح دیپن فطیر یرامی یاخینلاشدی * و بیوک کاهنلر و علما آخارر ایدیلر

- ۳ که اونی نه طور اینن اولدرسونلر چونکه خلقدن قورخر ایدیلر * و شیطان او اون
- ۴ ایکی نفرن حسابند اولان بریسنن یعنی قریوتلی لقبلمش یهودانن قلبنه کیردی * پس او
- کیدوب بیوک کاهنلر و قوشونن بیوکلی اینن دانشدی که اونی نیجه اولر تسلیم ایلسون *
- ۵ اولرده سوینوب وعد ایلدیلر که اونه پول ویرسونلر * اوده قول ویروب فرصت
- ۶ آخارر ایدی که اونی جمعیت اولیلاندن تسلیم ایلسون *
- ۷ و فطیر کونی کلدی که اوند فصحن قوزیسنی ذبح ایلمک واجب ایدی * و پطرس
- ۸ و یوحنا کوندروب دیدی کیدوب فصحنی بزم ایچون حاضر ایلیون که پیک * اولر
- ۱۰ ده اونه دیدیلر هراده استرسن حاضر ایلیک * اوده اولر دیدی بو در سز شهر
- کیرنک صوکوزهی آپاران بر آدم سز راست کله جکدر دالنجه او ایوه کیدون که او
- ۱۱ اورایه کیرر * و ایو صاحبنه دیون که معلم سنه دیهر هراده در او اوطاق که شاگردلرم
- ۱۲ اینن فصحنی اوراده بیم * اوده فرش اولنمش بر بیوک بالاخانه سز کورسک جکدر
- ۱۳ اوراده حاضر ایلیون * اولرده کیدوب نیجه که اولر دیش ایدی تاپوب فصحنی
- ۱۴ حاضر ایلدیلر * و ساعت یئتشنک اوزی و اون ایکی رسول ده اوزی اینن برابر
- ۱۵ سفریه اکشدیلر * و اولر دیدی من چوخ آرزومند ایدم که سیاست چکمکدن
- ۱۶ ابرلی بو فصحنی سزن اینن بیم * چونکه سز دیرم که اللهن پادشاهلغند او تکمیل
- ۱۷ اولانه کمین ده اوندن میه جکم * و پیاله فی آلب و حمد ایلیوب دیدی آتون بونی
- ۱۸ آرازدن تقسیم ایلیون * چونکه سز دیرم که اللهن پادشاهلغی کلنه کمین میون
- ۱۹ حاصلندن ده ایچمیه جکم * و چورک کونروب و شکر ایلیوب پارچهلدی و اولر
- ویروب دیدی بو بدتم در که سزدن اوتری و برلور بونی یادکارلغم ایچون ایلیون *
- ۲۰ و بیله ده شام ییمکدن صوره پیاله فی کونروب دیدی بو پیاله سزدن اوتری توکلن
- ۲۱ قائم اولان تازه عهد در * اما منی تسلیم ایلینن الی ایندی منم اینن سفرده در *
- ۲۲ و آدم اوغلی تقدیر کوره کیدر اما وای او آدمه که اونن واسطه لغی اینن تسلیم
- ۲۳ اولنور * اولرده بر بزدن صورشمغه باشلادیلر که آبا اوزلرندن بونی ایلین کم
- ۲۴ اوله جقدر * و آرازلندن مباحثه اولدی که اولرن هانسیسی بیوکراق حساب اولسون *

- ۲۵ او ده اوله دیدی طایفه لر پادشاهلری اوله سلطنت ایلرلر واولرن آراسند
- ۲۶ حاکم اولانلر نعمت صاحبی دیپلور * اما سز بیله اولیون لاکن سزن آرازده
- ۲۷ بیوکراق اولان کچیکراق کی وحکم ایلن خدمتکار کی اولسون * چونکه هانسیسی
- بیوکدر آیا سفرده اکلشن ویا قولتی ایلن آیا سفرده اکلشن دکل اما من آرازده
- ۲۸ خدمتکار کی ام * و سز اولر سز که من اینن امتحانلردن دیاندز * نتیجه که آتام من
- ۲۹ ایچون پادشاهلق عهد ایلوبدر من ده سزن ایچون عهد ایلرم * تا که من پادشاهلغمک
- سفرمه پوب ایچه سز و تختلر اوستند اکلشوب اسرائیلن اون ایکی سبطنه حکم ایلیمه سز *
- ۳۱ و رب دیدی ای شعون شعون شیطان بغداد کی سزی غلبه لوق استر ایدی *
- ۳۲ اما من سنن ایچون دعا ایلشم که ایمانک اسکیک اولماسون ونه وقت که توبه
- ۳۳ ایلیمه سن قرداشلرکی ده قوتلندر * و اونه دیدی یا رب سنن اینن زندانه وهم اولومه
- ۳۴ ده کتمکه حاضر ام * او ده اونه دیدی ای پطرس سنه دیبرم که بوکون خروس
- ۳۵ بانلامیه جقدر تا سن اوچ دفعه منی انکار ایلیمه جکسن که منی کورمسن * واولر
- دیدن من سزی کیسه سز و جاتنه سز و باشاقسز کوندردنک آیا بر زاده اسکیکلک
- ۳۶ کوردز اولر ده دیدیلر هیچ زاده * پس اولر دیدی اما ایندی کیسه سی اولان
- اونی کوترسون و بیله ده جاتنه سی اولان وهر کیمن یوخی در اوز عباسنی صانوب
- ۳۷ قلم صانون آلسون * چون سزه دیبرم که بو یازی ده که ناشرعلر اینن صایلوبدر دیبر
- ۳۸ کرک مند تمام اولسون چونکه هر نه که منم خصوصمک یازلوبدر تمام اولور * اولر ده
- دیدیلر یا رب بو در بوراده ایکی قلم وار او ده اولر دیدی بس در *
- ۳۹ و چیغوب عادتته کوره زیتون داغنه کندی و شاکردلری ده دایمجه کندیلر * و او
- ۴۰ یه کلنک اولر دیدی دعا ایلیمون تا امتحانه دوشیمه سز * و اوزی بر داش آئی قدرنجه
- ۴۱ اولردن چکلوب و دینه چوکوب دعا ایلدی * و دیدی ای آنا اگر استرسن بو
- ۴۲ کاسه نی مندن کچرت لاکن نه که منم اراده م اما سننکی اجرا اولسون * و کوکن
- ۴۳ اونه بر ملک ظاهر اولوب اونی قوتلندر ایدی * و مجاهد اولوب دها آرتق دعا
- ۴۴ ایلر ایدی و آیه اولدی که اونن تری قان دایمجه لری کی بره توکلور ایدی * و دعادن

- ۴۶ قانحوب شاگردلرین یاننه کلنک اولری غصّه دن یاتمیش کوردی * واولر دیدی
- ۴۷ نه ایچون یاترسز قانحون ودعا ایلیون تا امتحانه دوشمیه سز * واورهنوز دانشر
- ایدی که ناکاه بر جمعیت واون ایکیدن بری یهودا آدلنش کیمسه اولرن قباغلرنجه
- ۴۸ کلور ایدی وعیسی یه یاخینلاشدی که اونی اوپسون * عیسی ده اونه دیدی ای
- ۴۹ یهودا آبا آدم اوغلنی اوپش اینن تسلیم ایلسن * ویاننده کیلر واقع اوله جغی کورند اونه
- ۵۰ دیدیلر یا رب آبا قلج اینن اوراق * واولردن بریسی بیوک کاهنن قولنه اوروب
- ۵۱ صاغ قولاغنی کسدی * پس عیسی دیدی قویون بو قدر بس در واونن قولاغنه ال
- ۵۲ قویوب اونی صاغالندی * وعیسی اوزی اوستنه کلن بیوک کاهنله و مقدس یرن
- قوشونن بیوکلرینه و آق صفله دیدی سز حرامی اوستنه چیخان کی قنجر و دکنکلر
- ۵۳ اینن اوستمه چیخدز * من هر کون سزن اینن مقدس برده ایدم واللرزی منه اوزاتم
- ایدز اما بوسزن ساعتز وقرانغن قدرتی در *
- ۵۴ اولر ده اونی طوتوب و آپاروب بیوک کاهنن ایوبنه یتردیلر پطرس ده اوزاقدن
- ۵۵ دانجه کیدر ایدی * واولر حصارن اورتاسند اود یاندروب بر بری اینن اکلشنه
- ۵۶ پطرس ده اولرن آراسند اکلشدی * و برکیز اونی اود یانند اکلشمش کوروب
- ۵۷ وکوزی اونه تکوب دیدی بوده اونن اینن بیله ایدی * اما اوونی انکار ایلیوب
- ۵۸ دیدی ای عورت من اونی کورمشم * و بر آز وقتدن صوره بر اوزکه کس اونی
- ۵۹ کوروب دیدی سن ده اولردن سن اما پطرس دیدی ای آدم دکلم * و تخمینا بر
- ساعت کچمش ایدی که بر اوزکه سی تأکید اینن دیدی حقیقتا بوده اونن اینن ایدی
- ۶۰ چونکه جلیللی در * اما پطرس دیدی ای آدم یلهرم که سن نه دیپرسن واورهنوز
- ۶۱ دانشر ایدی که اوساعت خروس بانلادی * و رب دونوب پطرسه باخدی و رب
- سوزی که اونه دیمش ایدی که خروس بانلامقدن ایله سن اوچ دفعه منی انکار
- ۶۲ ایلیه جکسن پطرسن یادینه دوشدی * پطرس ده چیخوب آجی آجی آغلادی *
- ۶۳ وعیسی فی صاخلیان کشیلر اونه ریشخند ایلیوب اونی دوکر ایدیلر * واونی اورتوب
- ۶۴ یوزینه اورر ایدیلر واوندن سوال ایلیوب دیبر ایدیلر پیغمبرلک ایلیوب دی که

- ۶۵ سنی اوران کم در * و چوخ اوزکه کفر سوزلری ده اونه دیپر ایدیلر * و کوندوز اولاند قومن آق صقللری و ییوک کاهنلر و عُلَمّا جمع اولوب اونی اوز مشورت ۶۷ برلرینه آپاردیلر * و دیدیلر بیه دی که آیا مسیح سن سن اوده اولره دیدی اکر سزه ۶۸ دیسم اینانیه جکسز * و اکر سؤال ایلم منه جواب ویرمیه جکسز و هم منی ۶۹ مرخص ایلمیه جکسز * بوندن صوره آدم اوغلی اللّٰه قوتنن صاغند اکلشه چکدر * ۷۰ و هامیسی دیدیلر پس آیا سن اللّٰه اوغلی سن او ده اولره دیدی سز دین در ۷۱ که من او ام * اولرده دیدیلر دها شهادته نه احتیاجز وار چونکه اوزمز آغزندن اشتدک *

ایکری اوچنی باب

- ۱ و اولرن هامی جمعیتی قانخوب اونی پپلاطسن یاننه اپاردیلر * و اوندن شکایت ایلمکه باشلیوب دیدیلر بز بونی تاپدق که طایفه نی یولدن چیخاردوب قیصره مالیات ۲ ویرمکه مانع اولور ایدی و اوزبیه من مسیح پادشاه ام دیپرایدی * پپلاطس ده اوندن سؤال ایلیوب دیدی آیا یهودیلرن پادشاهی سن سن او جواب ویروب اونه دیدی ۴ سن دین در * پپلاطس ییوک کاهنلر و جمعیتلر دیدی من بو آدمه هیچ بر تقصیر ۵ تاپمزم * اما اولردها تأکید اینن دیدیلر که او هامی یهودا ولایتند جلیلدن باشلیوب ۶ بورایه کمین اوکرتک اینن قومی تحریک ایلر * پپلاطس جلیل آدینی اشیدند سؤال ۷ ایلدی که آیا بو آدم جلیلی در * و هیرودسن حکمی آلتند اولمغنی بیلندن صوره اونی ۸ هیرودسن یاننه کوندردی چونکه او ده او کولرده اورشایمک ایدی * هیرودس ده عیسی نی کورند چوخ خوشحال اولدی اونن ایچون که چوخدن اونی کورمک استر ایدی چون اونن باره سنک چوخ زادلر اشمش ایدی و امیدوار ایدی که اوندن بر ۹ علامت کورسون * و اوندن چوخ سوزلر اینن سؤال ایلدی اما او اونه هیچ بر جواب ۱۰ ویرمدی * لاکن ییوک کاهنلر و عُلَمّا اوراده دوروب شدت اینن اوندن شکایت ۱۱ ایلر ایدیلر * هیرودس ده اوز سربازلری اینن اونی تحقیر و اونه ریشخند ایلیوب اونه ۱۲ بر آق پالتار کیدردی و اونی کنه پپلاطسن یاننه کوندردی * و او کوند پپلاطس

- وهیرو دس بر بری این دوست اولدیلر چونکه اوندن ایرلی بر بری این عداوند
- ۱۳ ایدیلر * پس پیلاطس بیوک کاهنلری وقومن رئیسیرنی و خلقی یاننه چاغروب *
- ۱۴ اوله دیدی سز بو آدمی خلقی بولدن چیخاردان کی یاننه کتوردز و بو در سزن حضورزده من نفتیش ایلیوب بو آدمک او تقصیرلردن هیچ برینی تاپمادم که اولردن
- ۱۵ اوتری سز اوندن شکایت ایلرسز * ونه ده هیرو دس چونکه من سزی اونن یاننه
- ۱۶ کوندردم و بو در قتله لایق اولان بر زاد اوندن عمله کلیمویدر * پس اونن تنیه
- ۱۷ ایلیوب مرخص ایلیه حکم * ولابد ایدیکه هر بیرامه اوله بر کیمسه فی مرخص
- ۱۸ ایلسون * و تمام جماعت چغروب دیدیلر بونی کوتر و بزم ایچون براباسی مرخص
- ۱۹ آله * که شهرده واقع اولان بر شورش ایچون و قتل سببندن زندانه سالنمش ایدی *
- ۲۰ و پیلاطس کنه اولر اینن دانشدی چونکه عیسی فی مرخص ایلمک استر ایدی * اما
- ۲۱ اولر چغروب دیدیلر اونن حاجه چک حاجه چک * اوده اوچنجی دفعه اوله دیدی
- پس بو نه یمن ایش ایلیوبدر من اوندن قتله مستحق بر تقصیر تاپمادم پس اونن تنیه
- ۲۲ ایلیوب مرخص ایلیه حکم * اما اولر اوجا سس اینن اصرار ایلیوب طلب ایلر ایدیلر
- ۲۳ که او حاجه چک ایلسون و اولرن و بیوک کاهنلرن سسلری غلبه ایلدی * پس
- ۲۴ پیلاطس حکم ایلدی که اولرن مطالبی اجرا اولسون * و شورش و قتل ایچون
- زنداننه سالنمش که اونن استر ایدیلر اوله آزاد ایلدی اما عیسی فی اولرن خواهشلرینه
- تسلیم ایلدی *
- ۲۵ و وقت که اونن آپارر ایدیلر زمیدن کنن قورینالی شمعونی طونوب چاچی اونن اوستنه
- ۲۶ قویدیلر که عیسی نن دالنجه آپارسون * و خلقدن و عورتلردن چوخلی جمعیت
- ۲۷ دالنجه کیدوب اونن ایچون نوحه و شیون ایلر ایدیلر * عیسی ده اولرن طرفنه
- دونوب دیدی ای اورشلیم قزلری منم ایچون آغلامیون اما اوززه و اوشاقلرزه
- ۲۸ آغلیون * اوسبیدن که بودر کونلر که جکدر که اولرده دیه جکدر لر خوشا عاقره لر
- ۲۹ و دوغماش رحملرن و امزدرمش امجکلرن حالنه * او وقت باشایوب داغاره
- ۳۰ دیه جکدر لر اوستمه دوشون و تپه لر بزی اورتون * بو سبیدن که اگر یاش آغاجه

- ۲۲ بیلہ ایلرلر پس قوربہ نہ اوله جقدر * وایکی اوزکه مقصّر ده اولدرمک ایچون اونن
- ۲۳ اینن آپاردیلر * وکله دیپلن یه کیدوب اونی اوراده حاچه چکدیلر ومقصرلری ده
- ۲۴ برینی صاغند و برینی صولند * وعیسی دیدی ای آتا اولری باغشلا چونکه بیلرلر
- ۲۵ که نه ایلرلر وپالتارلرینی پاییلاندن قرعه آتدیلر * وخلق دوروب باخر ایدیلر
- و رئیسلرده اولر اینن اونه ریشخند ایلیوب دیبر ایدیلر بو اوزکه لری قورتاردی اوزینی
- ۲۶ قورتارسون اگر مسیح واللّٰه بکمشی در * وسر بازلرده اونه ریشخند ایلر ایدیلر
- ۲۷ وبانته کلوب اونه سرکه عرض ایدیلر * ودیبر ایدیلر اگر سن یهودیلرن پادشاهی سن
- ۲۸ اوزکی قورتار * ویونانیجه ولاطین جه و عبرانی جه اونن باشی اوستند بر اعلان
- ۲۹ نامه یازلش ایدی که یهودیلرن پادشاهی بو در * واصلش مقصرلردن بری اونی
- ۴۰ سوکوب دیدی اگر سن مسیح سن اوزکی و بزی قورتار * اما او بری اونه جواب
- ویروب و قدغن ایلیوب دیدی سن مکر اللّٰه دن قورخمرسن او سبیدن که هان او
- ۴۱ عذاب سن * بزمنکی ده عدالت اینن در چونکه اوز عمللرنه لایق اولان جزائی
- ۴۲ آلورق اما بو هیچ بیجا ایش ایلمیودر * وعیسی به دیدی یا رب پادشاهلغکده
- ۴۳ کلن زمان منی یادکه کتور * عیسی ده اونه دیدی دوغری دیپر سنه که سن بو
- ۴۴ کون منم اینن فردوسه اوله جفسن * و تخمیناً آنجی ساعت ایدی که هامی یرده
- ۴۵ دوقوزنجی ساعته کمین قرانلق اولدی * وکون قرانلق اولدی وهیکلن پرده سی
- ۴۶ اورناسندن یرتلدی * وعیسی اوجا سس اینن چاغروب دیدی ای آتا روحی
- ۴۷ سنن اللّٰه که تاپشوررم و بونی دیوب روحنی تسلیم ایلدی * و یوزباشی بو کیفیت
- ۴۸ کورند اللّٰهی تجید ایلیوب دیدی حقیقتاً بو آدم صالح ایدی * و بو تماشابه بغلان
- ۴۹ جمعیتلرن هامیسی واقع اولان زادلری کورند سینه لرینه اوره اوره قایتدیلر * واونن
- هامی آشنالری و جلیلدن اونن دانجه کلن عورتلر اوزاقده دوروب بو زادلره باخر
- ۵۰ ایدیلر * و بودر یوسف ادلی برکشی که مشورتچی اولوب بخش و صالح کشی ایدی *
- ۵۱ (که اوزی اولرن مشورتند و عمللرنه شریک اولماش ایدی) یهودیلرن آرماتیّه شهرندن
- ۵۲ اولوب اوزی اللّٰه پادشاهلغنه منتظر ایدی * بو کیمسه پیلاطس یانته کیدوب

- ۵۳ عیسی نین جسدینی استدی * و اون یندروب بر نازک کتان پارچه سنه بوکوب بر قبر
 ۵۴ قویدی که قایده قازمش ایدی و هیچ کس ده اونه قویلماش ایدی * و اوکون
 ۵۵ تدارک کونی ایدی و سبت یاخینلاشر ایدی * و اونن اینن جیلدن کلن عورتلرده
 ۵۶ دالنجه کیدوب قبر و اونن جسدینن نیجه قویلمغه باخر ایدیلر * و قایدوب عطری
 زادلر و مَر حاضر ایدیلر و حکمه کوره سبت کوندک آرام طوندیلر *

ایکری دردنجی باب

- ۱ و هفته نین یکشنبه سندن سحر چوخ تزدن حاضر ایلش عطری زادلری کوتروب قبرن
 ۲ اوستنه کدیلر و بعضی اوزکه عورتلر اولر اینن وار ایدیلر * و داشی قبردن دکرلشمش
 ۳ نایدیلر * و ایچری کیروب ربّ عیسی نین جسدینی تاپمادیلر * و واقع اولدیکه اولر
 ۴ بویدن اوتری حیرتک ایکن ناکاه اشیخلمش پالتارلر اینن ایکی کشی اولرن یانند
 ۵ دوردیلر * و عورتلر قورخوب یوزلرینی یه طوتاند اولر بولر دیدیلر دیرینی اولیلرن
 ۶ آراسند نه آخناررسز * بوراده دکل اما قیام ایلیوبدر یادزه کتورون که هنوز جلیلد
 ۷ ایکن سزن اینن نیجه دانشوب * دیدی که کرک آدم اوغلی کناهکار آدملرن اللرینه
 ۸ تسلیم اولنوب و حاجه چکلوب اوچنجی کوند قیام ایلسون * و اونن سوزلرینی
 ۹ خاطرلرینه کتوردیلر * و قبردن قایدوب بو هامی زادلری او اون بر نفه و قالانلرن
 ۱۰ هامیسنه نقل ایدیلر * و بو زادلری رسوللر معلوم ایلینلر مجدلی مریم و یونا و یعقوبن
 ۱۱ آنسی مریم و اولر اینن اولان سایر عورتلر ایدیلر * اما اولرن سوزلری اولر افسانه
 ۱۲ کی کورنوب اولر اینانمادیلر * و پطرس قالحوب قبر یوکردی و اکلوب کفی
 یالقوز قویلمش کوردی و اوز اوزند بو واقعه دن تعجب ایلیوب چیغوب کتدی *
 ۱۳ و هان اوکوند اولردن ایکی سی آلتش اوخ منزلی اورشلیمدن اوزاق اولان
 ۱۴ اماوس ادلی کند کیدر ایدیلر * و بو هامی واقع اولش زادلرن خصوصند بر بری
 ۱۵ اینن دانشر ایدیلر * و واقع اولدیکه اولر دانشاند و مباحثه ایلند عیسی اوزی
 ۱۶ یاخینلاشوب اولر اینن یولدش اولدی * اما اولرن کوزلری اونی طانیمقدن طوتولش

- ۱۷ ایدیلر * اوده اوله دیدی بو نه سوزلر در که یوله کیدند بر برز اینن بحث ایلرسز
- ۱۸ و بیله غمکین سز * و بریسی که آدی کلیوپاس ایدی جواب و یروب اونه دیدی
- آیا اورشایمک برجه غریب سن سن که بو کونلرده اونه واقع اولان زادلردن خبردار
- ۱۹ دکل سن * اوده اوله دیدی هانسی زادلر اولرده اونه دیدیلر ناصرتلی عیسی نن
- حقنه اولانلر که اللهن وهامی خلقن حضورند عملک و کلامه قادر پیغمبر ایدی *
- ۲۰ و نیجه بیوک کاهنلرمز و رئیسلرمز اونی قتله حکم اولنمغه تسلیم ایلوب حاجه چکدیلر *
- ۲۱ بزده امیدوار ایدک که اسرائیلی خلاص ایلن هان بو اوله جق ایدی و بولرن
- ۲۲ هامیسندن علاوه بو کون اوچخی کوندر که بو زادلر واقع اولودرلر * و بزدن بر
- ۲۳ نیجه عورت ده بزى حیرته صالودرلر چونکه سحر قیرن اوستنه کیدوب * و اونن
- جسدینی تاپمیانک کلوب دیدیلر بز ملکارن ظاهر اولمغنی کوردک که دیدیلر او دیری
- ۲۴ در * و بزم اینن اولانلرن بعضیسی قیرن اوستنه کیدوب ایله تاپدیلر نیجه که عورتلر
- ۲۵ ده دیش ایدیلر اما اونی کورمیدیلر * و اوزی اوله دیدی ای نادانلر و پیغمبرلرن
- ۲۶ واسطه لغی اینن دیلمشلرن هامیسنه ایناغمق قلبی سست اولانلر * آیا کرک دکل ایدی که
- ۲۷ مسیح بو زحمتلری چکوب اوز جلالنه کیرسون * و موسی دن وهامی پیغمبرلردن باشلوب
- ۲۸ هامی کتابلرده اوز خصوصند یازلمش زادلری اوله تفسیر ایلدی * و کتدیکلری
- ۲۹ کنک یاخیلاشانک او اوزینی ده اوزاق یه کیدن کی کورستدی * اما اولر اصرار
- ایلوب دیدیلر بزم اینن قال بو سبیدن که آخشام یاخین و کون باغمق در پس اولر
- ۳۰ اینن قالمق ایچون ایچری کیردی * و واقع اولدیکه اولر اینن سفینه آکلشند چورکی
- ۳۱ کورتروب تبرک ایلدی و پارچه لیوب اوله ویردی * او وقت اولرن کوزلری آچلوب
- ۳۲ اونی طانیدیلر اما او اولردن غایب اولدی * و اولر بر برینه دیدیلر آیا یورکمز قزشر
- ۳۳ ایدی وقتکه یوله بزم اینن دانشوب کتابلری بزه تفسیر ایلر ایدی * وهان ساعت
- قالخوب اورشایمه قایتدیلر و اوون بر نفری و اولر اینن اولانلری بر یرده جمع اولمش
- ۳۴ تاپدیلر * و اولر بولن دیدیلر که حقیقتاً رب قیام ایلوب و شمعونه کورنودر * بولرده
- ۳۵ یوله کی زادلری و چورک پارچه لیانک اوزینی نیجه اولن طانیتدیغنی نقل ایلدیلر * و اولر

بو زادلری دانشمند ایکن عیسی اوزی اولرن اورتاسند دوروب دیدی سلام علیکم*
 ۲۷ اولر ده هیبت دوشوب وقورخوب کمان آپاردیلر که بر روح کورلر* اما او اولر
 ۲۸ دیدی نه ایچون اضطراب سز ونیه قیلر زده ییله فکرلر چیخارلر* اللری وایاقلری
 کورون و منی مسّ ایلیون وییلون که من اوزم ام بوسیدن که روحن اتی و سموکی
 ۲۹ اولماز نیجه که منک کوررسز* بونی دیوب اللرینی وایاقلرینی اولر کورستدی* و چونکه
 ۳۰ اولر شادلق سببندن هنوز ایناغر ایدیلر و تعجب ایلر ایدیلر پس او اولر دیدی آیا
 ۳۱ بوراده ییملی بر زاذر وار* اولر ده بر پارچه کباب اولنمش بالقی و شان بالندن
 ۳۲ اونه ویردیلر* اوده کوتروب اولرن قباغندن ییدی* و اولر دیدی هنوز سز
 ۳۳ اینن اولاند سز دیدیکم سوزلر بولر در که موسی نن توراتنک و پیغمبرلر ده و مزامبرده منم
 ۳۴ ۴۵ خصوصم یازلش زادلرن هامیسی کرک تمام اولسونلر* او وقت اولرن فهمی
 ۴۶ آجدی که کتابلری آنلاسونلر* و اولر دیدیکه بو طور اینن یازلویدر و ییله لازم ایدی
 ۴۷ که مسیح زحمت چکسون و اوچنجی کونک اولیلردن قیام ایلسون* و اورشلیمدن
 ۴۸ باشلیوب اونن آدنک توبه و کاهلرن باغشلانغی هامی طایفه لر و عطا اولنسون* و سز
 ۴۹ بو زادلرن شاهدلری سز* و بو در آتامن وعد ایلدیکنی اوسته کوندرم اما سز
 یوخاریدن قوت اینن کینمش وقته کمین اورشلیم شهرنک قالون*
 ۵۰ و اولری اشیکه بیت عنیا به کمین آپاردی و اوز اللرینی قاوزیوب اولر خیر
 ۵۱ دعا ایلدی* و واقع اولدیکه اولر خیر دعا ایلینک اولردن آیلوب کوکه عروج
 ۵۲ ایلدی* اولر ده اونه سجد ایلیوب کمال شادلق اینن اورشلیمه قایتدیلر* و همیشه
 ۵۳ مقدس یرده اولوب الله حمد و شکر ایلر ایدیلر آمین*

Romans 3: 23

23 For all have sinned, and come short of the glory of God;
24 Being justified freely by his grace through the redemption
that is in Christ Jesus:

Romans 6: 23

23 For the wages of sin is death; but the gift of God is eternal life through Jesus Christ our Lord.

Ephesians 2: 8-9

8 For by grace are ye saved through faith; and that not of yourselves: it is the gift of God:
9 Not of works, lest any man should boast.

Romans 5:8

8 But God commendeth his love toward us, in that, while we were yet sinners, Christ died for us.

John 3: 16

16 For God so loved the world, that he gave his only begotten Son,
that whosoever believeth in him should not perish, but have everlasting life.

I John 1: 9

9 If we confess our sins, he is faithful and just to forgive us our sins,
and to cleanse us from all unrighteousness.

Lord God of Heaven,

Thank you for helping me to find this information.

I pray that you would help those who posted this.

I pray that you would help them to be able to continue.

Please give them the strength, resources and support
that they need and are able to use.

Please watch over them.

God, Please help me to know you and understand you better.

Help me to be kind to others, and encourage those
who are in my life. I ask these things in the name of Jesus,
Amen

What is a standard prayer to become a Christian ?

Dear God,

I pray that you would hear my prayer.

I understand that I do need you.

I ask you to forgive me of all of my sins.

Please come into my life, and change me.

Please help me to understand you.

Please give me great wisdom and the
desire to study your teachings.

Please help me to obtain accurate copies
of the New Testament and to be able to
study and understand them. I ask you
to do all of this in the name of Jesus,

What does the New Testament teach about itself ?

II Timothy 3:16

16 All scripture is given by inspiration of God,
and is profitable for doctrine, for reproof,
for correction, for instruction in righteousness:

John 3: 16

16 For God so loved the world, that he gave his only born Son,
that whosoever believeth in him should not perish, but have eternal life.

I John 1: 9

9 If we confess our sins, he is faithful and just to forgive us our sins,
and to cleanse us from all unrighteousness.

NTNT

This Text Conforms to the NT (which is the TR)

This text based on Translation of Koine (Ancient) Gre

prior to Revision of 1882 by WH

NTNTAUG652741